

SUCCULENTA

A photograph of a spiky succulent plant, possibly a species of Agave or Yucca, growing in a natural, rocky environment. The plant has a central cluster of green, pointed leaves with some brown, dried-out leaves at the base. The background shows a large, textured rock formation and several trees with green foliage. The overall scene is brightly lit, suggesting a sunny day.

ISSN 0039-4467 - DECEMBER 2007
NUMMER 6 - JAARGANG 86

REDACTIONEEL

DE GEDENKWAARDIGE WINTER VAN 2006/2007

Rob Bregman

De afgelopen winter heeft zoals bekend alle records gebroken. Nog nooit was het zo zacht. Dat hebben we gemerkt! Niet alleen in de portemonnee want de stroomrekening van de kasverwarming was nog nooit zo laag, maar ook hebben bij mij verschillende planten buiten overleefd waar ze in "normale" winters allang het loodje zouden hebben gelegd. Ik heb 's zomers een stuk of 30 (sub)tropische planten in potten in de tuin staan. Die overwinteren op zolder en dat is dus in voor- en najaar altijd een heel gesjouw, twee trappen op en af. Dat wordt mij meestal niet in dank afgenomen vanwege het spoor van dode bladeren, aarde, slakken, regenwormen, spinnen, insecten, etc. dat dit werk in huis achterlaat. Daarom besloot ik om een aantal planten net zo lang buiten te laten staan tot er vorst van enige betekenis zou worden voorspeld.

Dat gebeurde niet en zo bleven een stuk of tien planten de hele winter onbeschermd buiten die allemaal in leven zijn gebleven. Daaronder waren planten als Oleander, Agapanthus, Agave americana, Cassia corymbosa, Albizia lophantha, Brachychiton discolor, en ook een 30 cm hoge Oreocereus celsianus, gewoon in een standaard grondmengsel in een ouderwetse stenen pot. Ik heb drie van zulke planten en het leek mij wel het proberen waard om één plant aan een dergelijk experiment op te offeren. Ik had al eerder dergelijke experimenten gedaan met redelijk koude-ongevoelige soorten waarvan ik er wel eentje kon missen (*Rebutia muscula*, *Matucana polzii*, *Gymnocalycium gibbosum*) of die ik eigenlijk altijd al kwijt wilde maar niet de moed had om het kreng meteen in de bio-bak te kieperen (*Opuntia ficus-indica*). In alle gevallen overleefden de proefkonijnen de winter niet. Daar was ik nooit echt rouwig om want zo kreeg ik weer plaats in mijn kasje voor nieuwe planten die anders tot een plek onder het tablet veroordeeld zouden zijn.

Nu lijkt het tegenwoordig niet zo vreemd dat tropische planten onze Hollandse winter kunnen overleven. De opwarming van de aarde als gevolg van uitstoot van broeikasgasen zorgt ervoor dat strenge winters voorgoed tot het verleden lijken te behoren. Maar toch, een paar graden vorst is de afgelopen winter meerdere keren voorgekomen en daarbij is er behoorlijk wat water naar beneden gekomen. Dat zijn toch omstandigheden die voor cactussen desastreus lijken; vooral die constant natte voeten zijn, zou je zeggen, dodelijk. Het hangt er natuurlijk ook vanaf of je aan de kust woont of in het binnenland. Ik herinner mij een artikel in *Succulenta* van Dirk van Vliet, die, begin jaren '70 toen hij nog in Scheveningen woonde, experimenteerde met (natuurlijk!) notocactussen om die onverwarmd de winter door te krijgen. Hij beschreef in geuren en kleuren de ijspegels die hij 's morgens op de bedoorning aantrof. Veel planten overleefden dat experiment, maar dat kon alleen omdat die planten wél een dak boven hun hoofd hadden en omdat Scheveningen aan de kust ligt. Dat experiment zou bv. in de Achterhoek anders hebben uitgedaakt, zeker in die tijd.

Het zou interessant zijn voor liefhebbers die in de kuststreken wonen (met name Zeeland) om ook eens dergelijke experimenten uit te voeren en hierover in ons blad verslag te doen. Ik ben zeer benieuwd naar de resultaten. Zoals gebruikelijk in december wenst de redactie U allen gezellige feestdagen en een gezond en bloeirijk 2008.

Hector Petersenstraat 7,
1112 LJ Diemen.

JONG GELEERD

STEKJES, STEKJES....ALLEMAAL STEKJES!

Johanna Smit-Reesink

In het winterseizoen kun je fijn plannen maken over hoe je weer aan nieuwe planten kunt komen. Het is verstandig je te verdiepen in het lezen over bepaalde soorten planten, die geschikt zijn voor de omstandigheden waarin je zelf kunt kweken. Zelf zaaien en stekken geeft veel voldoening en is gezellig priegelwerk.

Bij het Zaadfonds van Succulenta kun je rond deze tijd zaden bestellen. Uit de Gids voor de Verzorging van Cactussen en Vetplanten van Ton Pullen kun je een heleboel leren. Van andere leden kun je ook veel tips en goede raad krijgen over de verzorging van bepaalde planten.

Er zijn bijvoorbeeld vetplanten die je midden in de winter zelfs kunt stekken, zoals hoya's met kleine bladeren, rhipsalissen en sommige euphorbia's.

Takjes van Hoya bella kun je bijvoorbeeld stekken. Haal de onderste blaadjes van het stekje af. Met een penseeltje met stekpoeder stip je ze aan. Laat ze een paar dagen drogen en zet ze in kleine glaasjes, gewoon in het licht op de vensterbank. Na een paar weken komen er worteltjes aan. Je moet natuurlijk zorgen dat die niet droog komen te staan. In het voorjaar kun je de stekjes dan met drie of vier tegelijk in potjes oppotten.

Euphorbia's moet je wat langer laten drogen. Je moet ze vooral rechtop houden, want anders groeien ze krom. En denk eraan, dat je het witte melksap niet aanraakt, want dat is giftig.

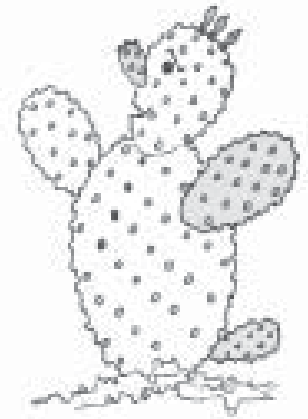
Schlumbergera's en rhipsalissen hoef je maar een paar dagen te laten drogen, voordat je ze opzet. Met stekpoeder wrijf je de wondjes in. Die soorten kun je bij elkaar in een bak zetten, die je vult met wat kleikorrels met daarop een zanderig grondmengsel.

Voorzichtig zijn met water geven! Niet verdrinken en niet laten verdrogen. Denk aan de prikkers! Zo maak je nieuwe plantjes voor jezelf en zoals het bij ons hoort, ook voor anderen!

Ons credo is: Laat je bezoek nooit met lege handen weggaan!

Weer veel plezier en tot de volgende keer!

Prins Willem Alexanderlaan 104,
6721 AE Bennekom.

Stekjes van: Pachyphytum, Hoya, Sedum en Euphorbia

Foto's: Henk Viscaal

VOOR HET VOETLICHT

Bertus Spee

Mammillaria baumii

Dit is een plantje dat we maar weinig tegenkomen in cultuur. Het is afkomstig uit het voormalige geslacht *Dolichothele*.

Deze kleine, fijn witbedoornde bolletjes worden maar 3 cm in diameter en kunnen na enige tijd flinke clusters vormen. De grote gele bloemen verschijnen in het voorjaar na een droge winterrust, waarbij de minimumtemperatuur niet onder de 8 °C mag komen.

We planten ze in een goed doorlatend, zanderig, kiezelig substraat en geven matig water; de dikke, vlezige

wortels kunnen slecht tegen te veel nattigheid. Vermeerderen kan door zaaien en stekken. Deze planten worden ook wel geënt maar groeien dan veel groter uit.

De habitat van deze mooie plantjes vinden we in de Mexicaanse deelstaat Tamaulipas, in de omgeving van Jaumave. De soortnaam *baumii* verwijst naar de heer Baum, voormalig tuinbaas van de botanische tuinen in Rostock, Duitsland.

Gymnocalycium bruchii

In het land van herkomst, Argentinië, moeten we dit kleinblijvende plantje zoeken in de Sierra's van Cordoba. Zoals alle *gymnocalyciums* is deze soort goed herkenbaar aan de naakte bloemknoppen. Ze worden maar 3 cm in doorsnede en kunnen flink spruiten, waardoor ze mooie compacte groepjes vormen. De roze bloemen verschijnen al vroeg in het voorjaar.

We plaatsen deze plantjes in een wat diepere pot zodat de penwortel zich goed kan ontwikkelen en geven ze een zanderig, mineraalrijk grond-

mengsel met ook wat humus. Hierin zullen deze planten zich prima thuisvoelen.

In de groeiperiode geven we regelmatig een flinke scheut water waarna we de potkluit weer op laten drogen. Enkele uren zon per dag is meer dan genoeg. Ook hebben deze planten graag frisse lucht; dit kan een aantasting door spintmijt voorkomen. In de winter houden we ze droog bij een minimumtemperatuur van 5 °C. Vermeerderen is goed mogelijk door middel van stekken en ook zaaien gaat prima.

Stenocactus multicostatus

(Echinofossulocactus erectocentrus)

Deze plant ontleent zijn oude naam aan de omhoog gerichte middendoorns die wel 3 cm lang kunnen worden. De 2 cm grote bloemen verschijnen al vroeg in het voorjaar en hebben moeite om door de dichte bedoorning heen te komen. Ze kunnen wel 4 dagen bloeien.

We planten ze in een mineraalrijk grondmengsel en geven ze een zonnige en luchtige plaats. Met regelmatig een flinke watergift zullen ze probleemloos groeien en bloeien. In de winter houden we ze goed droog. Ze kunnen een minimumtemperatuur van 5 °C prima doorstaan. Daar deze planten niet spruiten, kunnen we ze alleen vermeerderen door te zaaien, wat weinig problemen oplevert. Op eigen wortel kunnen ze na 4 tot 5 jaar al bloeien.

Tussen de dunne smalle ribben kunnen zich gemakkelijk vele wolluizen nestelen. Het is dan ook aan te raden deze planten regelmatig te controleren

Echinopsis bridgesii

Het grote geslacht Echinopsis telt meer dan honderd soorten en variëteiten. Ook worden de laatste jaren veel hybriden gekweekt met de mooist gekleurde bloemen. De meeste echinopsissen zijn nachtbloeiers met grote witte bloemen.

Deze planten groeien hoofdzakelijk in Argentinië en Bolivia met ook enkele soorten in Brazilië, Uruguay en Paraguay.

E. bridgesii is een zeer variabele soort uit de buurt van La Paz in Bolivia. Het zijn probleemloze groeiers en de meeste soorten kunnen in de winter, mits goed droog gehouden, temperaturen tot 5 °C verdragen.

We planten ze in een doorlatend, mineraalrijk substraat met weinig humus en geven regelmatig flink water in de groeiperiode. Deze planten kunnen 's zomers ook prima buiten gekweekt worden.

Vermeerderen gaat probleemloos door zaaien en van de spruitende soorten kan ook gemakkelijk gestekt worden. Deze stekken maken meestal al wortels aan de moederplant.

Diepeneestraat 4,
4454 BJ Borssele.

OP DE VINDPLAATSEN VAN HET GESLACHT UEBELMANNIA (5)

Werner van Heek

UEBELMANNIA ONDERGESLACHT LEOPOLDOHORSTIA –
U. PECTINIFERA BUINING (HU 106)

Het was wereldwijd voor alle cactusliefhebbers een reusachtige sensatie toen Albert F.H. Buining in 1967 in onze Succulenta het nieuwe geslacht Uebelmannia voorstelde. In het bijzonder zorgde de beschrijving van de zilverig witte, kamdragende U. pectinifera met haar ongebruikelijke habitus en de geheimzinnige en exotisch klinkende vindplaatsaanduiding "Diamantina" voor een ware sensatie.

Omstreeks 1700 waren de steden Ouro Preto (= het zwarte goud) en Diamantina, gelegen in de staat Minas Gerais (= algemene mijnen), het Braziliaanse centrum van ongewoon grote vondsten aan goud en edelstenen. Verscheidene Europese landen hebben hiermee een naderend staatsbankroet kunnen verhinderen. In Diamantina zelf kwam het in die tijd evenwel tot de zogenaamde "hongeroorlog". Ondanks of juist vanwege de omvangrijke goud- en edelsteen-vondsten in de talrijke mijnen van Minas Gerais, had men vele tientallen jaren verzuimd voldoende levensmiddelen te telen voor de vele daar neergestreken mineiros. Derhalve voerden de uitgemergelde mineiros – ondanks het ruime bezit aan goud en edelstenen - een strijd tegen de grootgrondbezitters voor voldoende voeding en levensmiddelen. Ook heden ten dage

Afb. 1: Uebelmannia pectinifera HU 106
op de vindplaats

wordt het witte zand van de Rio Jequintinhonha in de buurt van Diamantina nog steeds bezocht door schatzoekers alsook door de arme plattelandsbevolking. Het witte zand wordt nog steeds uitgewassen in de hoop restanten van goud en edelstenen te vinden.

Thans is Diamantina een klein en met veel toewijding gerestoureerd stadje. Het grote station en enkele prachtig uitziende kerken in de Braziliaanse barok-stijl herinneren aan het grootse en bewogen verleden. Voor de toeristen zijn er voldoende goede hotels en uitstekende restaurants, die voor het lijfelijke welbevinden zorgen. Wie echter zonder precieze vindplaatsinformatie naar *Uebelmannia*'s wil gaan zoeken, zal vaak weinig succes hebben.

Nabij het kleine stadje Mendanha komt een lange, zwarte rotsrug aan de oppervlakte, de vindplaats van *U. pectinifera*. De planten groeien in de met humus gevulde rotsspleten tezamen met talrijke orchideeën en andere bij ons nauwelijks bekende, exotische planten. In de meestal intensieve zonneschijn worden de zwarte rotsen zo heet als in een bakoven; maar er komen ook koele nachten voor waarbij de temperatuur tot onder de 10 graden Celsius daalt en een dikke mist ontstaat die alles tot in de kleinste uithoeken nat maakt. Zodra de zon zo ongeveer rond 11 uur de mistwolken heeft opgelost, droogt het landschap weer zeer snel op en de temperatuur bereikt spoedig waarden van over de 30 graden. De aanwezigheid van mossen en korstmossen zijn een bewijs voor

het optreden van hoge luchtvochtigheden over langere tijdsintervallen.

Enkele kilometers verder – maar op dezelfde rotskam – vindt men dezelfde planten, maar vaak met een groter ribbenaantal van tot 20 ribben. De epidermis van de planten kan hier ook duidelijk groener zijn dan van die op de typevindplaats. Andere verschillen tot het type zijn niet geconstateerd. Deze populatie werd in 1975 in Krainz, "Die Kakteen" beschreven als *U. pectinifera* var. *multicostata* Buining & Brederoo (HU 362).

Een bijzonder mooie standplaatsvorm is de door ons ontdekte *U. pectinifera* HU 850, die gevonden werd aan de weg naar Inhai. Hier zijn de rotsen nog zwarter. De epidermis van de planten is nog meer zilverig. De groengele bloemen neigen bij het verbloeien duidelijk sterker naar geel-

Afb. 2: *Uebelmannia pectinifera* HU 106 op de vindplaats

Afb. 4: *Uebelmannia pectinifera* HU 850 op de vindplaats

Foto's van de schrijver

rood. Zulke standplaatsafwijkingen vallen echter binnen de variabiliteitsbreedte van de soort en rechtvaardigen geenszins een aparte nieuwbeschrijving.

Even voor Inhai vindt men nog weer een heel aparte pectinifera-vorm, die bekend geworden is als *U. pectinifera* var. *heteracantha* n.n. HU 854. Typisch voor deze planten zijn de ongebruikelijk lange dorens en de groene bloemen op de schedel. Voor zover onze kennis gaat, worden deze planten tot 60 cm hoog.

De plantendichtheid op de bekende vindplaatsen is de laatste 20 jaar beduidend afgenomen. De inwoners van Mendanha berichtten over een vrachtwagentransport met vele, metershoge *U. pectinifera* door personen met een Aziatisch uiterlijk.

(vert. Ludwig Bercht)

Afb. 3: *U. pectinifera* v. *multicostata* HU 362 op de vindplaats

Am Scherfenbrand 165,
D 51375 Leverkusen.
Duitsland.

Afb. 5: *U. pectinifera* var. *heteracantha* n.n. HU 854

VETPLANTEN VAN DE KAROO

Frans Noltee

ANTIMIMA PUMILA EN A. PYGMAEA

Het geslacht *Antimima* is een onderdeel van de Mesemfamilie (Aizoaceae) en telt op het ogenblik 99 soorten. De meeste daarvan waren vroeger ondergebracht in het grote verzamelgeslacht *Ruschia*. De vruchten van *Antimima*'s zijn echter van een ander type dan die van *Ruschia*'s en ook zijn de planten over het algemeen aanmerkelijk kleiner en compacter dan de gemiddelde *Ruschia*. Dit vindt zijn weerslag in soortnamen als *compacta*, *compressa*, *condensa*, *mimima*, *modesta*, *pumila*, *pusilla* en *pygmaea*.

Afb. 1: *Antimima pumila* op de vindplaats, in de rusttijd

De geslachtsnaam duidt trouwens ook al op de kleine afmetingen: antimimos is een Grieks woord dat nabootsend betekent, in dit geval verwijzend naar de gelijkenis van de typesoort *A. dualis* met *Argyroderma*.

Over het algemeen zijn de planten matvormend, soms kruipend of struikvormig. Vaak hebben ze een compact centrum vanwaaruit lange scheuten ontspringen. Ongeveer de helft van de soorten is heterofiel (zie verklaring op pagina 252). De bladeren zijn glad of voorzien van heel fijne oneffenheden en overdekt met was.

Gewoonlijk staan de bloemen alleen of met ten hoogste 3 bijeen, zelden in goed ontwikkelde bloeiwijzen. Ze zijn roze tot paars, zelden wit, met kleine schutblaadjes op de bloemsteel en ze gaan open in de ochtend en sluiten zich in de avond.

De bloemblaadjes zijn vaak gerangschikt in 5 groepjes. De staminodiën* en meeldraden staan meestal bijeen in een kegel in het midden van de bloem.

Gewoonlijk hebben de vruchten 5 vakken, zelden 6; meestal zijn ze te onderscheiden van *Ruschia*-vruchten door de grote sluitlichamen en de onregelmatig gelobde zwellingsten.

Het geslacht komt vooral voor in het winterregengebied nabij de zuidwest kust van zuidelijk Afrika, van bij Luederitz in Namibië tot het meest westelijke puntje van de Oostkaap. Een soort groeit in de Vrijstaat. De meeste soorten hebben een tamelijk klein verspreidingsgebied.

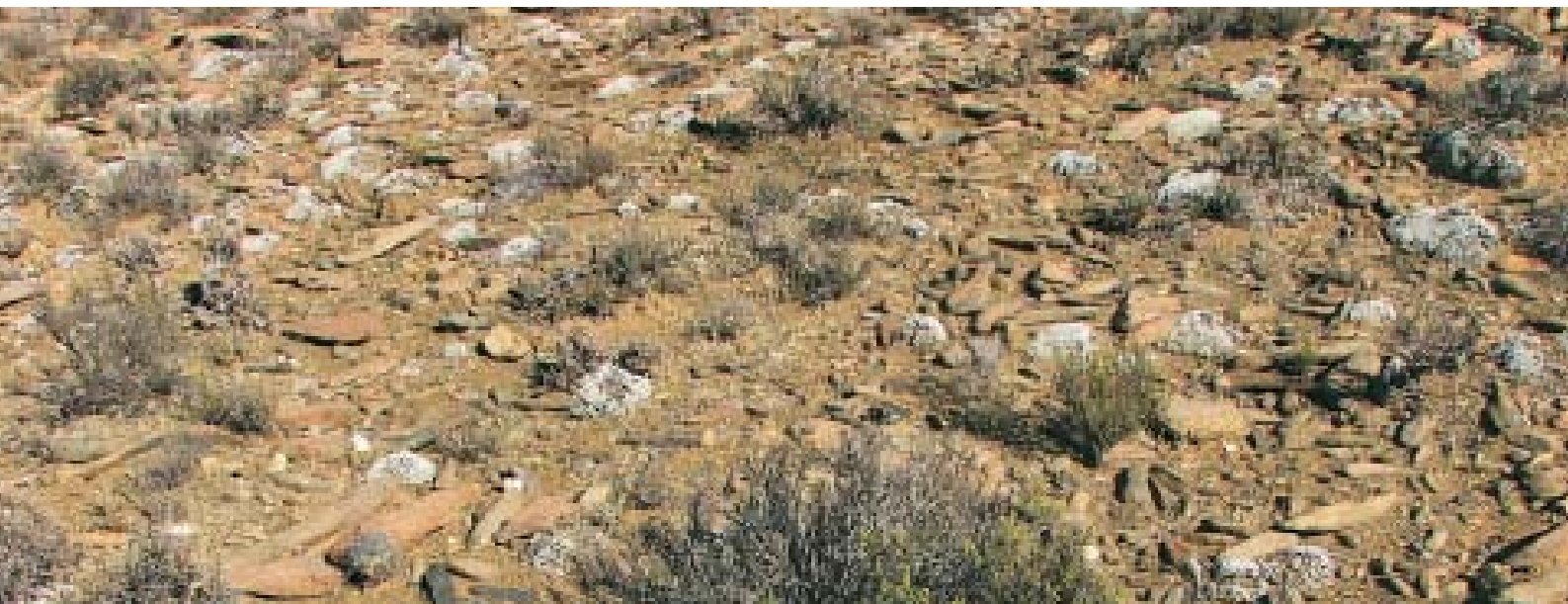
De gemiddelde regenval in het areaal varieert van minder dan 100 tot ongeveer 500 mm per jaar.

Van boven naar beneden

Afb. 2: *Antimima pumila* in de rusttijd

Afb. 3,4,5: *Antimima pumila* in de groeitijd

Afb. 6: Vindplaats van *Antimima pygmaea* in de rusttijd

Heterofyllie is het verschijnsel dat planten verschillende bladvormen voortbrengen. Zo zijn bij sommige water- en moerasplanten de bladeren die zich onder water bevinden dun en langwerpig en/of fijn verdeeld met weinig huidmondjes, terwijl de op het water drijvende bladeren dikker en weinig of niet ingesneden zijn en meer huidmondjes hebben. De functie is waarschijnlijk enerzijds het verminderen van beschadiging door de kracht van het water en anderzijds het bevorderen van de assimilatie.

Binnen de Aizoaceae is heterofyllie kenmerkend voor een aantal geslachten, waarvan sommige er zelfs hun naam aan ontleen (*Mitrophyllum*, *Monilaria*).

De betreffende soorten vormen verschillende bladparen al naar gelang die bedoeld zijn voor de groei- dan wel de rusttijd. In de groeitijd zijn de bladeren min of meer uitgespreid en weinig vergroeid. Aan het einde van het groeiseizoen verdrogen ze en worden vervangen door nieuwe paren, die korter zijn en voor een groot deel vergroeid. In de loop van de rusttijd verdrogen deze dan geleidelijk, waardoor ze een beschermend omhulsel vormen voor de nieuwe bladparen die zich erbinnen aan het ontwikkelen zijn.

Antimima pumila:

Deze soort vormt dichte, platte tot halfbolronde groepjes, die in de groeitijd sprekend lijken op kleine, sterkt vertakte *argyroderma*'s.

In de groeitijd zijn de bladeren ongeveer een centimeter lang, bijna ovaal en aan de basis slechts weinig vergroeid. Aan het einde van de groeitijd (winter) verschijnen bladeren die twee aan twee aaneengegroeid zijn en een schede met korte spreidende punten vormen.

De bloemen zijn ongeveer 1,8 cm in doorsnee met bloemblaadjes, staminodien* en meeldraden die roze zijn en wit aan de voet. De bloei vindt vooral plaats in juli en augustus.

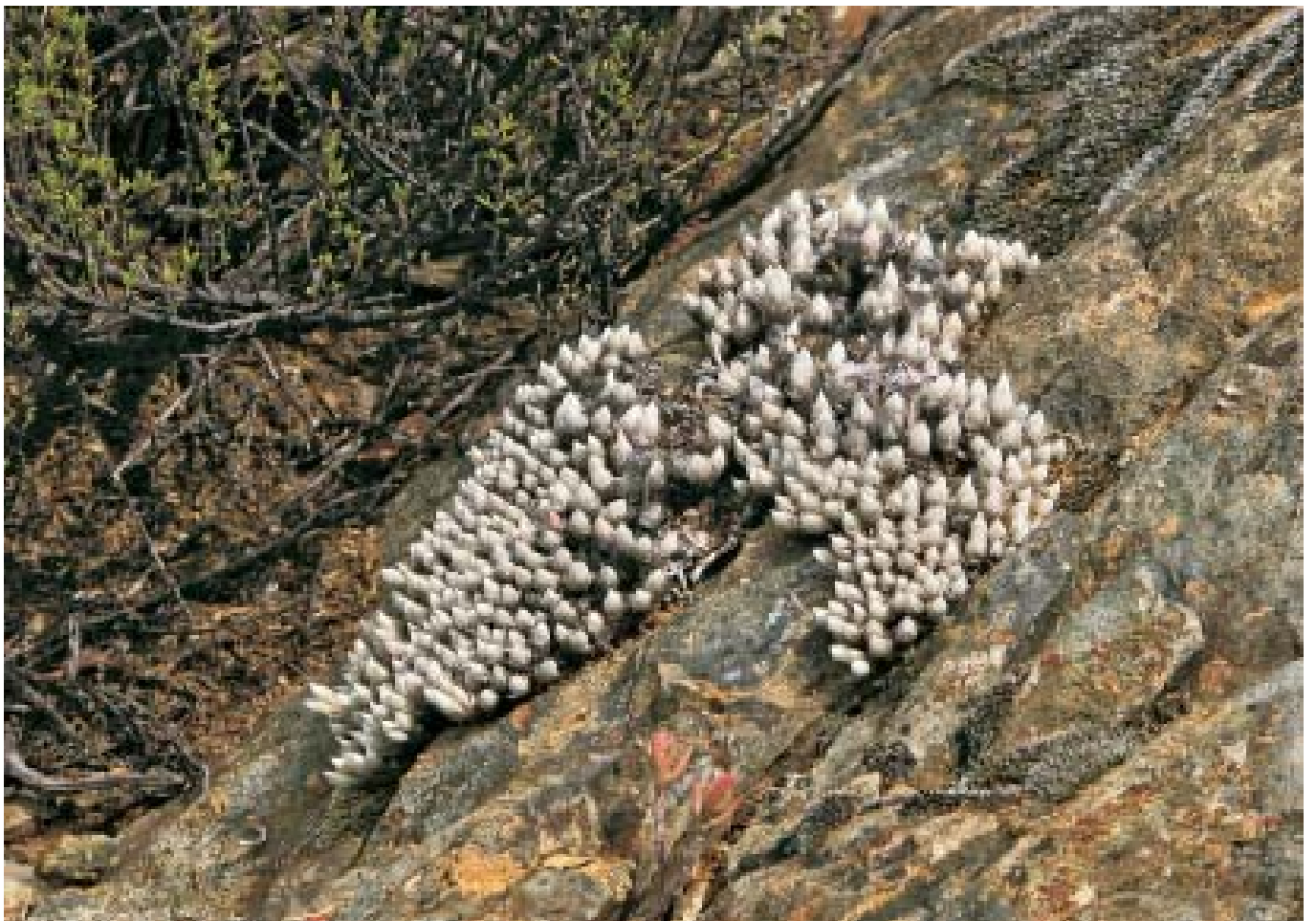
De vruchten hebben 5 hokken.

Antimima pumila komt voor in de districten Ceres, Sutherland en Laingsburg, een relatief klein areaal in de zuidwestpunt van de Grote Karoo. Dit is de oostgrens van het winterregengebied en er valt gemiddeld zo'n 150 mm regen per jaar. De planten worden aangetroffen op verweerde schalie.

Het verschil in uiterlijk tussen planten in de rust en in de groei is zo groot dat Bolus *A. pumila* binnen twee jaar 2x beschreef

Afb. 7: *Antimima pygmaea* aan het einde van de groeitijd (boven)
Afb. 8: *Antimima pygmaea* in de rusttijd (onder)

Afb. 9: *Antimima pygmaea* in de rusttijd

Afb. 10: *Antimima pygmaea* in de rusttijd

Afb. 11: *Antimima pygmaea*

(1x als *pumila* en 1x als *levynsiae*).

Antimima pygmaea:

Dit zijn kleine dwergstruikjes die rijk vertakte platte zoden tot 15 cm in doorsnee vormen.

De bladeren zijn bedekt met een dunne oneffen waslaag. In de groeitijd zijn de bladparen wijduitstaand en weinig vergroeid**.

Aan het einde van de winter verschijnen bladeren die twee aan twee bijna tot aan de toppen vergroeid zijn, 4-5 mm lang en 2-3 mm dik. Dit bladpaar ontwikkelt zich tot een kegelvormig lichaam dat op den duur verdroogt. Hierdoor wordt een soort schede gevormd die een bescherming vormt voor het volgende paar** bladeren dat zich daar tijdens de rusttijd vormt. Het bovenste deel van de schede rafelt na verloop van tijd uiteen en het volgende bladpaar** groeit hier doorheen wanneer de regentijd begint. De toppen van beide bladtypes zijn puntig en van boven gezien driehoekig.

De bloemen staan afzonderlijk op relatief lange stelen, die duidelijk boven de plant uitsteken en zijn voorzien van 6 kelkbladeren. Vreemd genoeg zegt het Illustrated Handbook of Succulent Plants dat de bloemen verder niet bekend zijn, hoewel andere literatuur aangeeft dat ze 1.8 cm in doorsnee zijn en (met een vraagteken) magenta ofwel helderrood. Bij alle planten die ik tot nu toe gezien heb zijn de bloemblaadjes roze met een donkere middenstreep en naar wit verlopend aan de basis. Het hoogtepunt van de bloei is in augustus.

De vruchten hebben 6 hokken.

A. pygmaea komt voor op schaliegellingen in min of meer hetzelfde gebied als *A. pumila* (van Worcester tot Laingsburg).

Op Aasvoelbos groeien beide soor-

ten -dikwijls in grote aantallen- in elkaars nabijheid.

De schedes die op den duur van boven naar onder splijten zijn uniek binnen het geslacht. In de rusttijd zien de planten er daardoor veel interessanter uit dan in de groeiperiode en dat is iets dat we maar heel zelden tegenkomen.

* **Staminodiën:** gemodificeerde, onvruchtbare meeldraden die bij vele mesems tussen de gewone, vruchtbare meeldraden en de bloemblaadjes in staan en ook qua uiterlijk een tussenpositie innemen. (Voor de fijnproevers kan ik nog vermelden dat de organen die er bij mesems als bloemblaadjes uitzien –en die we gemakshalve ook zo noemen- van oorsprong eveneens

meeldraden zijn.)

** Wanneer u de foto's van *A. pygmaea* goed bekijkt zult u zien dat er steeds twee paren van deze "vrije" bladeren gevormd worden, hoewel er in de literatuur over deze soort consequent slechts over 1 paar wordt gesproken.

Voor gegevens over de behandeling van *antimima's* verwijs ik naar de hierbij afgedrukte (vertaalde) bladzij uit mijn CD "Succulents in the wild and in cultivation"

De planten zijn te vermeerderen door zaad (zaaien in het najaar) en door stekken.

Postbox 35,
Calitzdorp 6660,
South Africa

Behandeling van Antimima

Licht	Temperatuur		Tolerantie	Water											
	Dag	Nacht		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
m-h	5	3	m	2	1-2	1	1	0-1	0-1	0-1	1	2	2	2	2

Gewenste lichtintensiteit gedurende de groeiperiode

h : de hele dag volle zon

m : alleen ochtend- of middagzon

Temperatuur – Wintertemperatuur in graden C.

Tolerantie met betrekking tot fouten in de behandeling:

m : over het algemeen redelijk tolerant

Watergift:

2 : normaal (na het water geven de grond laten uildrogen en ongeveer een week droog houden)

1 : gering (na het water geven de grond laten uildrogen en ongeveer een maand droog houden)

0 :volkomen droog houden

(zo nodig de hoeveelheid water in de grond controleren met een vochtmeter)

print back next

NOGMAALS MAMMILLARIA GIGANTEA

Wim Alsemgeest

Naar aanleiding van het artikel van Ton Pullen over deze mammillaria in het oktober-nummer 2007 van Succulenta, bedacht ik dat dit wel eens die mammillaria zou kunnen zijn die wij bij San Luis De La Paz in de staat Guanajuato hebben gevonden. Ik heb me toen verbaasd over deze enorme mammillaria's.

Bertus Spee, Gerrit Melissen en mijn persoontje waren toen op de terugweg vanaf Xichu, de inmiddels beroemde plaats waar Turbinicarpus alonsoi groeit. We hadden nog wat tijd over en op aanwijzingen van Bertus hebben we toen weer eens een zijweggetje genomen, deze keer richting Mazanares, een plaatsje dat niet op de kaart staat zoals zo vele plaatsjes in Mexico.

Na ongeveer 1 km zijn we gestopt en links de heuvel op geklauterd. Het was een fantastische ervaring in een keer veel van deze grote mammillaria's te zien staan. De

hele heuvel was er mee bezaaid! Hoewel je duidelijk kon zien dat er veel vee in dit gebied voorkomt stonden er nog vele ongeschonden planten. Wat dat betreft ben ik voor de toekomst best bezorgd. Ik heb wel eens een roedel geiten naar beneden zien komen. Het leek wel een lawine, de stenen en cactussen rolden er achteraan. De koeien ontwijken kennelijk de planten, maar voor kleine jonge planten ziet het er niet best uit.

Omdat Bertus inmiddels berucht is om zijn klimkwaliteiten, deed ik het maar wat rustiger aan en nadat ik was uitgekeken

Afb. 1: Mammillaria gigantea op de vindplaats

op de heuvel probeerde ik mijn maatjes terug te vinden. Ze waren echter in geen velden of wegen te bekennen. Later bleek dat ze een populatie van de schitterende *Echinocactus horizonthalonius* hadden gevonden. Omdat ik het wachten zat werd kroop ik over een stenen afscheiding en besloot ook het vlakke veld eens te verkennen. In het vlakke terrein stootte ik op een werkelijk schitterende vorm met heel lange bedoorning die spiraalvormig verliep, bovendien bloeide de plant ook nog. Dit is kennelijk echt een uniek exemplaar want er stond (en staat) er maar eentje!

Wat het verhaal rond Cante betreft in het verhaal van Ton, de botanische tuin bij San Miquel de Allende zal best wel blijven bestaan. San Miquel de Allende is een veel bezochte toeristenplaats. Die toeristen moeten ook vermaakt worden, een bezoek aan de botanische tuin is dan ook een leuk uitstapje.

Voor de grote serre ziet er schitterend en verzorgd uit. De tuin zelf viel wat tegen. Sinds verleden jaar heeft men echter veel agaven buiten geplant. Deze planten zijn

kennelijk veel beter in staat om zich aan te passen aan andere buitenomstandigheden dan cactussen. De gehele tuin knapt er duidelijk van op. Daarnaast heeft men een jaar of acht geleden bij Mineral de Pozas een terrein aangekocht waar *Mammillaria albiflora* groeit. Het terrein is omheind met een hekwerk, bedoeld om de planten te beschermen. In 2003 zijn we daar geweest maar konden de planten niet vinden. Volgens Coby en Anjo Keizer zouden ze er wel staan! Inmiddels zijn we in 2005 en 2007 in de buurt van het terrein van Cante wezen zoeken en daar hebben we ze wel gevonden. Hoewel ze niet echt massaal voorkomen hebben ze toch een behoorlijk verspreidingsgebied. Ik kan me voorstellen dat Cante dit plantje wil beschermen, het zijn zulke kleine kwetsbare plantjes.

Ik krijg echter de indruk dat het plantje, als het door vee vertrapt wordt gewoon via zijscheuten weer opnieuw aan de groei gaat!

Stadhouderslaan 3,
3417 TT Montfoort.

Afb. 2: *Mammillaria gigantea*, een bloeiende, lang bedoornde vorm

NACHTBLOEIENDE CONOPHYTUMS

Jan Jaap de Morree

Onze herfst is de bloeitijd voor veel planten uit Zuid Afrika. Van september tot in november komen diverse vetplanten afwisselend in bloei. Terwijl de laatste cactussen, waaronder Ariocarpus en Roseocactus nog bloeien is het in cactusland in de herfst wel zo goed als gedaan.

Maar lithopsen en conophytums samen met argyroderma's en nog vele andere, maken nu pas hun opwachting. Maakt een geheugen voor het tijdstip van het voorjaar aan de andere kant van de globe ze bloeiwillig? Hebben ze een tijdklok in hun

genen? Ik zou het niet weten.

Terwijl ik enthousiast diverse soorten Conophytum in oktober in de volle zon zag ontluiken, bleef een aantal planten hardnekkig weigeren om hun bloemen te openen.

Afb. 1: Conophytum ficiforme met gesloten bloemen overdag

Afb. 2: *Conophytum ficiforme* in bloei om 23.00 uur 's avonds

Ze heten niet voor niets middagbloemen en ik had me er vanwege de naam bij neergelegd dat er 's morgens weinig bloemen opengaan, maar in de middaguren moest het er toch van kunnen komen. Ik zette de weigeraars op een plank in de volle zon en hoopte zo een paar foto's van bloeiende exemplaren te maken. Maar merkwaardig genoeg kon ik tot het avondeten wachten tot ik omviel van de honger, maar voor een paar middagbloeiërs was de middag blijk-

baar nog niet lang genoeg. Aan gebrek aan warmte kan het niet gelegen hebben, want het jaar 2006 heeft een heel mooi najaar gehad. Het bestuiven van planten van de soorten *Conophytum ficiforme* (afb.1) en *Conophytum quaesitum* (afb.3) leek me een raadsel zolang de kelkbladeren zich de hele dag preuts gesloten hielden. De oplossing kwam echter op het moment dat ik 's avonds laat ging controleren of de condensvorming op de kasruiten niet te

Afb. 3: *Conophytum quaesitum* met gesloten bloemen overdag.

sterk was.

Even een intermezzo over vocht in de kas. Als de nachten kouder worden en de temperatuur onder de 5 °C duikt, slaat er nog een forse hoeveelheid vocht neer op de binnenzijde van de kasruiten. Blijkbaar is er nog heel wat verdamping uit de grond, hoewel ik eind september al stop met watergeven en steeds overdag blijf luchten tot het gaat vriezen. Ik heb vroeger planten verloren doordat condensdruppels in het hart van rozetten vielen of in een bak jonge zaailingen drupten. Pas als ik eind november, begin december aan de binnenzijde van de kas noppenfolie heb geplaatst houdt de condensvorming op. Voor degene die 's winters geen planten wil verliezen, is de volgende tip ook nuttig. Hoewel de ontsierende bloemresten uitdagen tot opschonen van de planten, is het verwijderen

van verdorde bloemresten in de herfst- en wintermaanden riskant. De plaats waar de bloem is verwijderd kan door een hoge luchtvochtigheid heel gemakkelijk gaan schimmelen. Haal verdorde bloemen dus al in september weg, zodat de beschadigingen goed kunnen drogen.

Na een TL-buis aangedaan te hebben, zag ik de bloemen van de voornoemde *conophytums* in het donker volledig geopend (afb. 2 en 4). Tegelijk waren ze om het hardst bezig elkaar te beconcurreren met een sterke bloemengeur. De zware geur van iets te ver in hun bloei gevorderde hyacinten kwam van *C. ficiforme* en *C. quaesitum* had een onbestemde geur, die neigt naar, ja, naar wat? Is het camembert overgoten met honing, zijn het zweetsokken? Blijkbaar zijn er toch insecten die er voor vallen.

Afb. 4: *Conophytum quaesitum* in bloei 's avonds om 23.30 uur

Foto's van de schrijver

De bloemen sluiten overdag hun bloemblaadjes, zodat het stuifmeel niet meer te zien is. *C. ficiforme* blijft wel licht geuren. Dat bleek ook wel effectief, want ik was nog geen twee minuten buiten bezig met de opstelling voor een aardige zonnige foto in de buitenlucht, toen er al een zweefvlieg op bloembezoek neerstreek op de meest geopende bloem van de plant (afb.5).

Voor de kritische kijker nog even een toelichting. De foto's zijn wat bedriegelijk omdat de dagopnamen juist nachtopnamen lijken omdat ze een zwarte achtergrond hebben. De dagopnamen met tegenlicht en invullicht met behulp van een klein spiegeltje geven al gelijk veel lekkerder plaatjes dan de nachtopnames. Overdag kan ik spelen met licht, maar voor 's nachts beschik ik niet over dure apparatuur zoals

losse flitsers of een ringflitser.

De nachtopnamen zijn geflitst met de vaste flitser op de camera. Dit levert altijd heel platte resultaten op. De nachtopname van *C. quaesitum* is gemaakt op de keukentafel onder een halogeenlampje. Eigenlijk zijn de twee nachtopnamen heel lelijke foto's vanuit het oogpunt van de fotografie.

De verzamelaar die op een donkere herfstavond zijn kas bezoekt en een paar uitgekende mesems bezit, kan dus behalve een bezorgde blik werpen op de thermometer (vanwege de snel dalende nachttemperaturen) ook genieten van onverwachte bloei.

Koperwieklaan 19,
2261 CL Leidschendam

DE VINDPLAATS VAN ... (2)

MAMMILLARIA PEREZDELAROSAE

André van Zijl

Op 6 oktober 2006 zochten we bij Paso de Cuarenta in de staat Jalisco in Mexico naar *Mammillaria perezdelarosae*. We vonden slechts een paar plantjes. Een dag later hadden we veel meer geluk. Ten zuiden van Aguascalientes, nabij El Ocote vonden we wel honderden plantjes van *Mammillaria perezdelarosae*. Een hoogtepunt van deze verder toch al zo succesvolle reis.

In oktober 2006 was ik in de gelukkige omstandigheid, om voor de tweede keer binnen één jaar in Mexico te vertoeven. Nu met een wat ander gezelschap dan de eerste keer (zie *Succulenta* 2 van 2007). Met acht personen in twee auto's zijn we in drieëneenhalve week door het hele westen van Mexico getrokken. In totaal werd 8500 kilometer afgelegd, tussen Villa Ahumada (Sonora) in het noorden, tot Iguala (Guerrero) in het zuiden. Dit ondanks het feit dat we door problemen met de auto's in totaal vijf dagen verplicht op dezelfde plaats (Hermosillo, Sonora) vast zaten.

Op de tweede dag van de reis waren we vanaf Mexico-City gekomen tot in Lagos de Moreno (Jalisco). Voorbij Lagos de Moreno zochten we op de avond van de zesde oktober al tevergeefs naar *M. perezdelarosae*. Deze *mammillaria* vonden we hier dus niet, wel de te verwachten *M. jaliscana* en *M. uncinata*.

De volgende dag reden we van Lagos de Moreno noordwaarts naar El Puesto, waar een vindplaats van *M. perezdelarosae* bekend was. Als we niet met acht personen waren geweest en een behoorlijk terrein hadden afgezocht, hadden we waarschijnlijk helemaal niets gevonden. Slechts één van ons ontdekte een paar plantjes en

tenslotte konden we met meerdere mensen in totaal acht plantjes tellen. Dat waren weliswaar niet veel plantjes en de meeste waren ook nog eens erg klein, maar toch, we hadden deze speciale *mammillaria* in elk geval gezien.

De tocht die dag ging verder onder Aguascalientes door, bij het vliegveld af naar het westen richting Calvillo. Na een aantal stops onderweg stopten we in de buurt van El Ocote, ergens langs de weg in het zicht van een aantal bergen om onze lunch te nuttigen. Tijdens deze lunch kwam een lokale boer (afb.1) zijn ezel halen in de wei tegenover onze stopplaats. Zoals vele Mexicanen was ook deze uit op een praatje. We lieten hem een foto op onze camera zien van *M. perezdelarosae* en hij wees direct op de bergen recht voor ons. Daar zouden ze ook moeten groeien.

Zo trokken twee groepen na de lunch richting deze bergen. De minst goede klimmers naar de wat lagere bergen aan de rechterkant van de weg en de drie betere klimmers naar de wat steiler ogende bergen aan de linkerkant van de weg (afb. 2).

De klim naar boven was alleen al vanwege het uitzicht de moeite waard (zie afb.3). Op de helling naar de bergen groeiden alleen wat struiken en *opuntia*'s. Maar

hogerop, waar het wat rotsachtiger werd, stonden meerdere soorten cactussen, zoals *Echinocereus acifer* (?), prachtige exemplaren van *Mammillaria wagneriana* en af en toe een *Mammillaria jaliscana*. Opvallend waren ook een paar prachtige planten van *Agave filifera*.

Hoger klimmend tussen de steile rotsen troffen we dan opeens tientallen exemplaren aan van *M. perezdelarosae*. Allemaal solitaire planten (afb. 4), waarvan de grootste niet meer dan 10 cm hoog was. Stuk voor stuk perfecte plantjes, vanaf kleine nauwelijks zichtbare zaailingen tot de genoemde plant van 10 cm. Duidelijk was meteen dat de planten hier op geen stukken na zo groot worden als in de verzameling, waar ze wel tot 20 cm hoog uitgroeien. Groeiend op bijna uitsluitend kale rotsen blijven de plantjes hier mooi

Afb. 1: De Mexicaanse boer die wist waar *M. perezdelarosae* groeit

compact en dicht bedoornd. Dit is met recht een van de mooiste *mammillaria's*

Mammillaria perezdelarosae is nog maar recent ontdekt, maar er is al wel behoorlijk veel over gepubliceerd. De nieuwbeschrijving gebeurde door Dr. Helia Bravo en Leia Scheinvar in *Cactaceas y Succulentas Mexicanas* 30 (4), 1985, pag. 76-80. Zij vernoemden de soort naar Jorge Alberto Perez de la Rosa, verbonden aan het Botanisch Instituut van de Universiteit van Guadalajara, die de planten als eerste heeft gevonden. Volgens Hilda J. Arreola Nava, ook verbonden aan datzelfde Botanische Instituut, gebeurde dat in 1985. Het Instituut startte in 1981 met onderzoek naar de flora van Jalisco en vanaf 1985 werden daar ook de Cactaceae bij betrokken. In dat jaar werd bij veldonderzoek bij Villa Hidalgo in noordoost Jalisco deze fraai ogende, zilverkleurige plant ontdekt.

Echter bij het napluizen van alle bestaande literatuur lijkt hier toch iets niet te kloppen. In onze eigen *Succulenta* wordt door E. Lanssens namelijk al op een eerder tijdstip van deze soort melding gemaakt. Met een groep op cactusexpeditie in Mexico zagen zij onderweg tijdens een bezoek bij een vriend in Guadalajara op 3 maart 1984 een "wondermooie" *mammillaria*. Met de nodige aanwijzingen vonden ze de gezochte planten aan de voet van een gebergte op ongeveer 2000 meter hoogte. Op basis van het uiterlijk werd gedacht aan verwantschap met *Mammillaria bombycina*. In hetzelfde nummer van *Succulenta* wordt door Ludwig Bercht een provisorische beschrijving gegeven. Deze is echter onvolledig, vooral door het ontbreken van bloemen. Er werden door H. van Wortel wel REM-opnames gemaakt van de zaden en deze werden vergeleken met die van *M. bombycina*. Op basis van deze foto's werd de conclusie getrokken dat er geen verwantschap was tussen deze twee soorten.

De algemene beschrijving van *M. perezdelarosae* (Hunt 1986, Reppenhagen

Nederlands Belgische vereniging van liefhebbers van
cactussen en andere vetplanten

Succulenta

December 2007

In dit nummer:

Adressen	82
Verslag Algemene Ledenvergadering 27-10-2007	83
Succulentenweekend in 2008	87
Boekenbeurs bij Cactus Oase	87
Promotie en ledenwerving	88
Evenementen / Infomap / Vraag & aanbod	89
Instellingen	90
Afdelingsactiviteiten	91
Nieuwe leden en jubilea in 2007	92
Advertenties	93 t/m 96

Kopij voor het verenigingsnieuws voor de
1^e van de oneven maanden zenden naar:
A. van Zijlen,
Hoefstraat 9,
5345 AM Oss.
E-mail: succulenta@home.nl

ADRESSEN

BESTUUR

Voorzitter:

J. A. Schraets, Geuldersedijk 2,
5944 NH Arcen. Tel. 077 - 4732913
E-mail: j.a.schraets@hccnet.nl

Secretaris:

W. ten Hoeve, Vreebergen 2,
9403 ES Assen. Tel. 0592 - 341660
E-mail: woltertenhoeve@hetnet.nl

Penningmeester:

J.E.F. Dekeling, Dr. van Ledestraat 67,
2265 BR Leidschendam
Tel. 070 - 3201530
E-mail: j.dekeling@casema.nl

PR & Promotie:

Mevr. M. van der Pieterman - van den Berge
Vredenburg 146, 3328 DL Dordrecht
Tel. 078 - 6178978
E-mail: marjavdp@planet.nl

Tweede voorzitter:

A.J. Arens, Dorpsstraat 714,
1566 EP Assendelft
Tel. 075 - 6873062
E-mail: f.arens@hetnet.nl

Bestuurslid

H. Ruinaard, Molenweg 29,
6133 XM Sittard
Tel. 046 - 4525044
E-mail: henk.ruinaard@tiscali.nl

LEDENADMINISTRATIE

Verzoeken om inlichtingen, aanmeldingen
lidmaatschap, adreswijzigingen en
opzeggingen (vóór 1 december) schriftelijk
bij de ledenadministrateur:
D.H. Roozegaarde, Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo Gld. Tel. 0575 - 465270
E-mail: h.roozegaarde@planet.nl

LIDMAATSCHAP

Nederland/België	€ 26,-
Ned./België jeugdleden	€ 13,-
Europa	€ 35,-
Buiten Europa	€ 40,-
Inschrijfgeld nieuwe leden	€ 3,-
Nieuwe leden ontvangen gratis de "Gids voor de verzorging van cactussen en vetplanten" door Ton Pullen ter waarde van € 5,-	

FINANCIËLE ZAKEN

Betaling via de bankrekening van
Succulenta te Leidschendam:

Nederland:

Postbank : 680596
IBAN : NL80PSTB0000680596
BIC : PSTBNL21

België:

Postgiro : 000.1141809-22

INFOMAP

Aanvullingen, wijzigingen en suggesties
voor de infomap zenden naar:
Wolter ten Hoeve, Vreebergen 2,
9403 ES Assen. Tel. 0592 - 341660
E-mail: woltertenhoeve@hetnet.nl

ADVERTENTIES

Advertenties naar:
Andre van Zuijlen, Hoefstraat 9,
5345 AM Oss. Tel 0412 - 630733
E-mail: succulenta@home.nl

Tarieven

1/8 pag	€ 29,50
1/4 pag	€ 45,50
1/2 pag	€ 72,50
1/1 pag	€ 125,00

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Verslag Algemene Ledenvergadering 27 oktober 2007.

1 Opening

Iets na twee uur wordt de ledenvergadering geopend door de voorzitter, de heer Jack Schraets. Hij heet allen welkom op deze door de afdeling Den Haag georganiseerde bijeenkomst. Het ochtendprogramma bestond uit een bezoek aan orchideeën- kwekerij Ter Laak en de cactuskwekerij van Aad Vijverberg. De presentielijst is door 61 personen getekend.

2. Agenda

Er worden geen wijzigingen aangebracht in de gepubliceerde agenda.

3. Mededelingen.

De voorzitter meldt dat het Clichéfonds vanaf komend seizoen beheerd zal worden door de heer Rutten. Dit betekent dat er enige veranderingen zullen optreden en dat het niet vanzelfsprekend is dat het Clichéfonds meteen op rolletjes zal lopen. Het bestuur is blij dat de heer Rutten deze taak op zich wil nemen. De zaal applaudisseert instemmend. Gerard Rutten neemt het woord

en zegt dat hij hoopt de vorige beheerder te kunnen evenaren. Er zijn afmeldingen ontvangen van de afgevaardigden van de afdeling Flevozoom en Gouda.

4. Ingekomen en uitgegane stukken

Er is via e-mail correspondentie gevoerd met de heer Sabelis over zijn voorstellen betreffende een andere opzet van het tijdschrift. Van deze correspondentie hebben de meeste afdelingen al kennis kunnen nemen. Uiteindelijk heeft de heer Sabelis bedankt als lid van Succulenta. De voorstellen van de heer Sabelis zijn niet door het bestuur en redactie overgenomen, maar recent is er wel een nuttig gesprek geweest tussen enkele bestuursleden en de heer Sabelis. Het is nog niet duidelijk hoe zich dit verder zal ontwikkelen. Er zijn berichten van overlijden ontvangen van de heren Wouters (voorzitter van de afdeling Brabant-België) en Piens (auteur van diverse artikelen in Succulenta). De heer Zaunbrecher heeft kort na de voorjaarsvergadering een brief gestuurd waarin hij de suggestie doet om een informatiepunt op te zetten als alternatief voor het Clichéfonds. Deze brief is in een bestuursvergadering

Het voltallige bestuur tijdens de vergadering in Naaldwijk. V.l.n.r. de heer Ruinaard, de heer ten Hoeve, de heer Schraets, de heer Arens, mevrouw v.d. Pieterman en de heer Dekeling

besproken waarbij het bestuur van mening was dat het voorstel van de heer Zaunbrecher enigszins achterhaald was gezien de waarschijnlijke voortzetting van het Clichéfonds. De heer Zaunbrecher geeft aan dat hij op zijn brieven een rechtstreeks antwoord van het bestuur verwacht. Er is aan het ministerie van landbouw, natuur en voedselkwaliteit een brief gestuurd met een aantal vragen (naar aanleiding van de succulentendag bij Ubink, waar de organisatie besloot om CITES-1 planten niet toe te laten). Een concreet antwoord van het ministerie is nog niet ontvangen.

5. Verslag Algemene Ledenvergadering d.d. 14 april 2007

Deze notulen, welke in het verenigingsnieuws van Succulenta juni 2007 verschenen zijn, geven geen aanleiding tot opmerkingen. De heer Schraets bedankt de secretaris voor het opstellen van de notulen.

6. Begrotingsvoorstel 2008.

Het gepubliceerde begrotingsvoorstel wordt door de penningmeester, de heer Dekeling, toegelicht. De inkomsten uit de contributie zijn lager begroot door het dalende ledenaantal. De inkomsten uit het Clichéfonds zijn voorzichtigheidshalve lager ingeschat gezien alle wijzigingen die hier optreden. Wat de uitgavenkant betreft, zal het duidelijk zijn dat het tijdschrift de grootste uitgavenpost is. Verwacht wordt dat de uitgaven betreffende het tijdschrift iets hoger uit zullen vallen dan in 2007. Om inkomsten en uitgaven met elkaar in de pas te laten lopen, is het nodig om de contributie iets te verhogen. Na de pauze wordt aan de vergadering voorgelegd of men kan instemmen met de begroting. Een ruime meerderheid kan er mee instemmen, er zijn geen tegenstemmers. De heren Dekeling, Roozegaarde en Ruinaard hebben gezamenlijk gediscus-

sieerd over de toekomst van Succulenta. Naar aanleiding hiervan heeft genoemd trio een stuk opgesteld dat, na bespreking binnen het bestuur, op de ledenvergadering in het najaar van 2008 aan de leden voorgelegd zal worden.

7. Vaststelling contributie 2008.

Het bestuur stelt voor om de contributie voor 2008 te bepalen op € 27,- voor gewone leden en op € 13,50 voor jeugdleden (voor leden in Nederland en België). Vanuit de zaal komen enkele reacties op het voorstel. De heer Zonneveld vraagt zich af waarom de contributie niet in 1 keer met meer dan € 1,- verhoogd kan worden. Volgens de heer Pullen is het vanuit psychologisch oogpunt beter om 1 keer een forse verhoging te doen in plaats van meerdere keren een kleine verhoging. De heer Dekeling antwoordt dat het risico van een forse verhoging is dat er groter ledenverlies optreedt. Overigens zijn de lidmaatschapskosten van Succulenta relatief gezien niet hoog. Het is de bedoeling om de contributieverhoging volgend jaar structureel aan te pakken. De heer Bercht vraagt of buitenlandse leden buiten schot blijven. De heer Dekeling antwoordt dat hier volgend jaar naar gekeken zal worden (Noot: Per 1-1-2006 is die contributie met € 5,- verhoogd). De heer Zonneveld vraagt of er wel eens gekeken is naar de redenen van opzegging. De heer Schraets geeft aan dat een vrij hoog percentage van de nieuwe leden na enkele jaren alweer stopt, maar naar redenen is niet gekeken. Door de heer Huijs wordt geopperd om een enquête onder de ex-leden te houden. Ook dit aspect zal meegenomen worden door het groepje dat zich met de toekomst van Succulenta bezig houdt.

Het bestuursvoorstel wordt in stemming gebracht. Er zijn geen tegenstemmers, maar wel veel voorstemmers. Het voorstel is daarmee aangenomen.

De heer Rutten, de nieuwe beheerder van het Clichéfonds, stelt zich voor

8. Bestuursverkiezing

Aftredend en herkiesbaar is de heer J. A. Schraets. Aangezien er geen tegenkandidaten zijn wordt de heer Schraets opnieuw voorzitter voor een periode van 4 jaar. De zaal laat met een duidelijk applaus haar goedkeuring blijken.

9. Pr-activiteiten

Mevrouw Van der Pieterman geeft een overzicht van het pr-werk van dit jaar. De Succulentendag bij Ubink is succesvol verlopen, er zijn veel planten gekocht, de loterij heeft een leuk bedrag opgebracht. Punten die voor verbetering vatbaar zijn, zijn de belangstelling voor de lezingen en de plantenkeuring. Het aantal nieuwe leden is beperkt gebleven. Het bestuur van Succulenta heeft besloten om de Succulentendag niet altijd bij Ubink te houden maar

een landelijke spreiding te geven. Dit zou meer regionale mensen kunnen aantrekken, met meer kans op nieuwe leden. Het ligt in de bedoeling om de Succulentendag in 2008 in Appeltern te houden op 24 en 25 mei (Appeltern heeft zelf een sterke voorkeur voor een heel weekend). Het is de bedoeling om tijdens de Succulentendag een thema te hebben, voor 2008 wordt gedacht aan fotografie. Verdere mededelingen zullen in het februari-nummer van Succulenta geplaatst worden. De heer Heijnsdijk laat weten dat de afdeling Nijmegen niet gelukkig is met de data van de Succulentendagen in Appeltern, omdat 2 weken later de beurs van Nijmegen gepland staat. Het lijkt mevrouw Van der Ven beter om de Succulentendag volgend jaar niet in Appeltern, maar elders te houden. Mevrouw Van der Pieterman ziet Appeltern als een soort tussenstation omdat de faciliteiten in Appeltern voorhanden zijn. Bovendien komt er volgend jaar mogelijk een bestuursverandering op pr-gebied. De heer Huijs vindt dat de afdelingen de mogelijkheden in hun gebied moeten onderzoeken en dit door moeten geven aan het bestuur. De heer Koerhuis doet de suggestie om de Succulentendag in 2012 bij de Floriade in Venlo te houden. De heer Schraets deelt mee dat Succulenta contacten heeft met Ubink over gezamenlijke activiteiten tijdens deze Floriade.

De open dag van Ubink zal gewoon blijven bestaan (eerste zaterdag van juni), deze succulentendag valt in 2008 echter niet onder de hoede van Succulenta, maar zal georganiseerd worden door 6 afdelingen tezamen met Ubink. De heer Zaunbrecher is van mening dat het belangrijk is om te weten wat de leden ervan vinden wanneer besloten wordt om de Succulentendag niet elk jaar bij Ubink te houden. De heer Schraets vindt echter dat je juist de mening van de leden zou moeten peilen wanneer je steeds bij dezelfde kweker zou blijven.

Het bestuur heeft echter besloten om de Succulentendag op wisselende locaties te houden. De algemene indruk is dat de meeste leden hier voorstander van zijn.

Mevrouw Smit-Reesink vindt dat ook de algemene ledenvergadering gespreid over het land gehouden moet worden, bijvoorbeeld in het najaar in het centrum van Nederland, en in het voorjaar daarbuiten.

Mevrouw Van der Pieterman meldt dat er volgend jaar weer een ledenpas komt, deze pas wordt mogelijk met het decembernummer van Succulenta meegezonden. Bij de vlindertuin in Borssele krijgt men met de ledenpas korting, en bij de Cactus-Oase in Ruurlo is de toegang zelfs gratis.

10. Vaststellen datum en plaats Algemene Ledenvergadering voorjaar 2008

Deze vergadering wordt gepland op zaterdag 12 april. Voor de organisatie komen helaas geen spontane aanmeldingen.

11. Rondvraag

De heer Viscaal doet het voorstel om de fotoworkshop die in Appeltern gegeven is, op een wat uitgebreidere schaal te herhalen bij Ubink (begin 2008). Het lijkt mevrouw Van der Pieterman juist een goed idee om deze workshop te houden tijdens de Succulentendagen in Appeltern. Het bestuur zal zich hierover beraden. Ook doet de heer Viscaal de oproep aan de leden om materiaal in te sturen voor het tijdschrift, iets interessants in de eigen kas kan voor de andere leden ook van interesse zijn.

De heer Van Toledo heeft namens de afdeling Voorne/Putten en Rozenburg enkele keren een stand gehad op de drukbezochte Tuinfair in Oostvoorne. Het aantal Succulenta-leden dat deze Tuinfair bezoekt zou veel hoger mogen zijn.

De heer Koerhuis deelt mee dat de belangstelling voor de plantentrale terugloopt. Een mogelijke oorzaak kan zijn dat nieuwe

leden op een afdeling al allerlei plantjes krijgen of bij een kwekerij plantjes kopen. De heer Schraets stelt voor om de plantentrale op te heffen, ook gezien de kosten en het werk dat erin zit. De heer Biewenga is van mening dat de afdelingen ervoor moeten zorgen dat nieuwe leden in hun regio wat plantjes krijgen, dat stimuleert de gang naar een afdeling. De heer Schraets vindt dat afdelingen dit zelf moeten regelen. De heer Zaunbrecher constateert dat de meeste aanwezigen niet tegen het opheffen van de plantentrale lijken te zijn, maar hij vindt wel dat het voorstel tot opheffing eerst in Succulenta geplaatst moet worden.

12. Sluiting

De heer Schraets sluit de vergadering om plm. 16.00 uur en hij bedankt de afdeling 's-Gravenhage voor de organisatie van deze dag en wenst allen een goede thuisreis.

Wolter ten Hoeve, secretaris.

P.S. Van de volgende afdelingen was geen bericht van verhindering ontvangen: Brabant-België, Fryslân, Den Helder, Hoeksche Waard, Tilburg.

Een van de vele mooie orchideeën die te zien waren bij Orchideeënkwekerij Ter Laak

SUCCULENTENWEEKEND 2008

Net als in 2005 zal de pr-groep van Succulenta op 24 en 25 mei 2008 een Succulentenweekend in de Tuinen van Appeltern organiseren.

Aangezien het aantal te plaatsen en te verhuren kramen in "De Tuinen" beperkt is, zal de opzet van dit weekend een andere zijn dan die van de Succulentendag 2006 en van 2007 bij de firma Ubink.

Naast informatie, verkoop van hobbymaterialen en planten zal er een thema gekozen worden met daarbij één of meerdere workshops.

In het weekend van 24/25 mei zullen "De Tuinen" volop in bloei staan en mede daarom, naast de aankoop van wat mooie

plantjes en gezellig bijpraten met succulentenvrienden, zal het zeker de moeite waard zijn om komend Succulentenweekend 2008 te bezoeken. Nadere informatie over dit weekend en verhuur van kramen zult u kunnen vinden in het februari-nummer van Succulenta.

Om dit weekend te kunnen organiseren heeft de pr-groep een aantal vrijwilligers nodig om te assisteren. Wanneer u uw medewerking wilt verlenen kunt u zich nu al daartoe opgeven bij:

Marja van der Pieterman, tel: 078-6178978

e-mail : marjavdp@planet.nl

Arend Biewenga, tel: 050-4042754

e-mail: a.w.biewenga@home.nl

BOEKENBEURS BIJ CACTUS OASE

Het beloofde een prachtige warme en zonnige oktoberdag te worden en dat bleek om 9:00 uur al. Toen was ik al aanwezig om de stand op te bouwen en rond half tien kreeg ik versterking van Hans Wessels en Frans Hilge van de afdeling IJsselstreek-Twente. Zij verzorgden de boekenbeurs van Wim Alsemgeest.

Samen hebben we op zes tafels, ongeveer 10 meter, boeken en informatie materiaal uitgelegd en we hadden nog 10 meter kunnen gebruiken, maar tevreden met deze ruimte hebben we de overige boeken in kratten op tafel gezet zodat ook hierin gemakkelijk gesnuffeld kon worden.

Helaas werd het ook een prachtige zonnige en warme dag, hierdoor zijn er maar ruim 100 bezoekers geweest. Maar de naam Succulenta is wel weer verspreid, belangstelling was er voldoende. Enkelen hadden nog nooit van Succulenta gehoord, laat staan wat deze naam betekende. Dit hebben we dan enthousiast uitgelegd met vele voorbeelden uit de boeken om maar veel mooie foto's te kunnen laten zien. Sommige bezoekers waren zelfs meer dan gewoon

geïnteresseerd, maar helaas heeft dit niet tot nieuwe leden geleid, misschien voor de toekomst, wat in het vat zit verzuurt niet. Anny Cactus had voor de kinderen de heks "De Grote Margaretha" uitgenodigd, een heel vriendelijke heks die ook met de standhouders veel lol kon maken. Zeep, bij één van de stands, werd haar toch te veel. Onze heren van de boekenbeurs kregen ook veel belangstelling. Jammer voor Wim. Al met al, een geslaagde dag, ondanks dat er maar 1 boek verkocht is en geen nieuwe leden bijgeschreven konden worden.

Anny Cactus heeft ons direct weer uitgenodigd voor de boekenbeurs volgend jaar, 1e weekend in de herfstvakantie, met vele ideeën om kinderen te vermaken en Succulenten te promoten, en natuurlijk al die andere activiteiten gedurende het jaar.

Tevens hebben Anny en Bert aangeboden dat leden van Succulenta, op vertoon van de ledenpas, gratis toegang hebben tot het familiepark, dus hou de website van Anny en Bert in de gaten, www.cactusoase.nl.

Namens de pr-werkgroep

Arend Biewenga

PROMOTIE EN LEDENWERVING

Naar aanleiding van de neergaande trend in het ledenbestand van Succulenta, mede veroorzaakt door vergrijzing en de vele mogelijkheden op ander hobbygebied, wil ik wat ideeën opperen opdat we het tij kunnen keren.

Er is geen reden tot paniek. Buiten clubs voor golf, jeu de boules en nordic walking ondervinden alle verenigingen hier hinder van. Omdat de vereniging ook nu weer jezelf is, kunnen we in dit snelle computertijdperk het tij goed keren met de actie OOR (Ogen Oren Reageren) om alles gezellig en betaalbaar te houden.

Ik heb de laatste 5 jaar, samen met clubleden, veel tijd besteed om de hobby en de afdeling 's Gravenhage e.o te promoten. Buiten evenementen als bij Ubink en in Appelters heb ik me in de regio ingezet door de hieronder genoemde activiteiten, die ik hier graag wil aanbevelen.

Maak optimaal gebruik van de al dan niet gratis streek- en huis-aan-huis-bladen. Een goed geschreven verhaal over een interessante plant spreekt de redactie aan. Geef hun wel de gelegenheid het op hun tijd te plaatsen. De weken rond Kerst en Moederdag tijd zijn advertentieweken en dan zitten uitgevers niet op ons artikel te wachten

Gebruik de regionale radio en tv. Om hun subsidie binnen te halen moeten ze een percentage van de zendtijd besteden aan plaatselijk nieuws, sport en cultuur.

Graag belt men u voor een interview en anders is lobbyen ook mogelijk.

Meld of organiseer open dagen. Of je nu een grote of kleine kas hebt maakt niets uit, samen ben je sterk. Organiseer indien mogelijk een fietstocht naar de bezienswaardigheden. Onze laatste open dag was goed voor ruim 180 bezoekers.

Spreek mensen aan met duidelijk meer

succulenten op de vensterbank aan over hun planten. Dikwijls heeft men u iets meer te vertellen. Ook de buitenplanten, zoals yucca's en agaves, maar ook een eventuele rotstuintje verraden al de groene hobby van de eigenaar.

Plaats bloeiende cactussen op bijeenkomsten bij kennissen of familie als u in het bloeiseizoen iets te vieren heeft.

Zaai en stek altijd ruim. Iets weggeven is nooit verkeerd. Voor kinderen maak ik weleens een arrangementje succulentje met beestje. De laatste worden verkregen op de rommelmarkt.

Onze afdeling 's-Gravenhage staat in het voorjaar promotie te maken voor succulente planten in een tuincentrum. De eerste maal vonden we het leuk om te mogen deelnemen, de andere jaren ontvingen we € 50 voor de verenigingskas.

Met wat mailen lukte het ons om gratis deel te nemen aan Kom in de Kas, de landelijke tuinbouwmanifestatie. Het bezoekersaantal was 28.000 en hoewel niet iedereen onze stand bezocht hadden we twee dagen lang een rij mensen aan de stand.

Zorg voor een mooie verzameling als een duidelijk visitekaartje van de hobby. Plaats wat minder mooi is of moet "revalideren" uit het zicht.

Wees een aanspreekpunt voor personen met problemen met hun succulenten. Dikwijls veroorzaken wol- en wortelluis een vroegtijdige ondergang van de hobby.

Er zijn dus legio mogelijkheden om onze hobby te promoten. Hiermee moeten we meer mensen kunnen bereiken en zodoende onze vereniging weer laten groeien.

Jan de Vreede

EVENEMENTEN

Zaterdag 3 mei 2008

De jaarlijkse cactusbeurs van de afdeling Gorinchem-'s-Hertogenbosch zal volgend jaar niet op de eerste zondag, maar op de eerste zaterdag in mei plaatsvinden.

Locatie Wijkcentrum De Hille,
Looveltlaan 25 te Oss. Entree gratis
Inlichtingen bij Andre van Zuijlen
E-mail: succulenta@home.nl
Tel. 0412-630733

8 en 9 mei

Dit jaar is er geen beurs van de afdeling Haarlem

17 mei

Succulentenbeurs van de afdeling Gouda in Reeuwijk. Inlichtingen bij J. van Tilborg
Cronestein 17, 2804 EK Gouda
Tel. 0182-534093

Zondag 15 juni 2008

De 31e Internationale cactus- en vetplantenmarkt vindt plaats op zondag 15 juni van 10.00 tot 15.30 uur.

Locatie: Kolpinghuis, Smetiusstraat 1,
6511 ER te Nijmegen. Entree € 1,-
Inlichtingen bij Theo Heijnsdijk
E-mail: thd@roc.a12.nl
Tel. 0487-880096.

INFOMAP

Aanvullingen/wijzigingen infomap:

Adreswijziging voorzitter Flevozoom:
W. Schipper, van Harenstraat 23
3842 GG Harderwijk

Nieuwe secretaris Gooi en Eemland:
G. H. Veenendaal, Merellaan 43
3738 ED Maartensdijk, tel: 034-6212240,
gh.veenendaal@wanadoo.nl

Nieuw E-mailadres voorzitter Den Helder:
j.h.m.janssen@kpnplanet.nl

Sprekerslijst:

J. Lubbers, twee nieuwe lezingen:
Succulenten in Europa en Afrika (dia's, in de natuur opgenomen) en Succulenten in Noord- en Zuid Amerika (dia's, in de natuur opgenomen).

VRAAG & AANBOD

Te koop:

65 stuks aloës, diverse grote en kleine soorten. Maat van de potten vanaf 9 cm t/m 25 cm.

B. uit de Bosch, tel: 06-12216624

BESTUURSVERKIEZING

Op de voorjaarsvergadering in 2008 (op 12 april) eindigt de eerste zittingsperiode van het bestuurslid pr & promotie, mevrouw Marja van der Pieterman. Zij stelt zich niet herkiesbaar. Het bestuur heeft de heer Arend Biewenga bereid gevonden om de functie pr & promotie op zich te nemen.

Tegenkandidaten kunnen zich tot 12 januari 2008 schriftelijk aanmelden bij de secretaris, de heer Wolter ten Hoeve, met inachtneming van hetgeen in artikel 7 van het huishoudelijk reglement vermeld wordt.

Artikel 7, lid 1 en 2 luiden als volgt: Tot drie maanden voor de Algemene Ledenvergadering kunnen kandidaten voor een bestuursfunctie worden aangemeld. De aanmelding dient te worden ondertekend door de indiener(s) – het bestuur van een Afdeling of tien gewone leden – en de kandidaat als teken dat hij of zij een eventuele benoeming zal aanvaarden.

INSTELLINGEN

VERENIGINGSARTIKELN

- * **Bewaarband voor Succulenta**
Nieuw € 6,75 per stuk.
- * **Wat betekent die naam?**
Een verklarend woordenboek: € 5,-
- * **Beginnersgids**
Tweede geheel herziene druk (2002)
Prijs € 5,-
- * **Oude jaargangen** (backnumbers of Succulenta)
1955 tot 2000 € 5,- per jaargang
2000 t/m 2006 € 9,- per jaargang

Buitenlandse tijdschriften

- * Aloe Zuid-Afrika 1982 t/m 1990
€ 2,50 per nummer
- * C&S Journal USA 1977 t/m 1986
€ 10,- per jaargang
- * Kakteen und andere Sukkulanten
t/m 1995 voor € 9,- per jaargang
- * The National Cactus and Succulent
Journal (Engeland). 1970 t/m 1982
€ 5,- per jaargang
- * Belgisch tijdschrift 1969 t/m 1973,
1978 t/m 1984 en 1988 t/m 1991,
1994, 1996 en 1999 € 5,- per jaargang
- * Informationsbrief DDR, 1980 t/m
1986 voor € 5,- per jaargang
- * Tsjechisch tijdschrift Kaktusy, 1986
t/m 2003 voor € 5,- per jaargang

*CD-Roms

- * Succulenta 1919 t/m 1943 voor € 10,-
- * Lobivimania van Clazien Bouwman,
€ 30,-

Alle prijzen zijn exclusief verzendkosten.

W. Alsemgeest, Succulenta Boekenbeurs.
Stadhouderslaan 3, 3417 TT Montfoort.

Gironummer Boekenbeurs:

199176 t.n.v. W.A. Alsemgeest.

Succulenta boeken te Montfoort

Tel. (00 31) (0)348 - 471083

E-mail: w.a.alsemgeest@hetnet.nl

PR, PROMOTIE & EVENEMENTEN

De werkgroep PR heeft diverse artikelen om u bij evenementen etc. te helpen bij uw promotie-activiteiten. Bestellingen, vragen en suggesties betreffende de promotie aan:
Marja van der Pieterman - van den Berge
Vredenburg 146, 3328 DL Dordrecht
Tel. 078 - 6178978
E-mail: marjavdp@planet.nl

BIBLIOTHEEK SUCCULENTA

Bibliothecaris
J. Keizer-Zinsmeester, Westeind 96,
9636 CE Zuidbroek. Tel. 0598-395128
E-mail: anjo.keizer@planet.nl

SUCCULENTA'S HOMEPAGE

www.succulenta.nl
Dit is het elektronische verenigingsnieuws voor alle liefhebbers van cactussen en vetplanten. De leden en de afdelingen kunnen kopij voor de homepage aanleveren bij:
Paul C. Laney, Graaf Floris 37
1276 XA Huizen. Tel. 035 - 5268618
E-mail: info@succulenta.nl

TIJDSCHRIFT SUCCULENTA

Hoofdredacteur

Henk Viscaal, Brinklaan 31
7261 JH Ruurlo. Tel. 0573 - 452005
E-mail: hviscaal@hetnet.nl

Redactiesecretariaat

Mevr. J.M. Smit-Reesink
Prins Willem Alexanderlaan 104
6721 AE Bennekom. Tel. 0318 - 430099
E-mail: j-smit-reesink@hetnet.nl

AFDELINGSACTIVITEITEN 2007/2008

AFDELING	DATUM	ACTIVITEIT	INFORMATIE
De Achterhoek	13 dec	Foto- en praatavond	A. Heijnen 0543-564314
Drenthe	12 dec	Jaarvergadering	H. Mecklenfeld 0523-683170
Fryslan	11 dec 8 jan.08	Lezing door Robert Mayer Jaarvergadering	H. Sleifer 0512-481844
Gorinchem- 's-Hertogenbosch	10 dec 14 jan 08	Eigen leden vertellen Jaarvergadering	A. van Zuijlen 0412-630733
Gouda	13 dec 17 jan 08	Traditionele bingo-avond Een praatje bij een plant	J. Schouten 0182-393029
's Gravenhage e.o.	11 dec 5 jan 08 8 jan 08	Gezellige jaarafsluiting Nieuwjaarsbijeenkomst Lezing door gastspreker	T. v't Walderveen 070-3864916
Groningen en Ommelanden	20 dec	Jaarvergadering en dia's leden	W. ten Hoeve 0592-341660
Maas en Peel	18 dec 22 jan	Dia's van en door de leden Mieke en Rene Goris-Geuens.	M. Senders 0492-546646
Nijmegen	4 dec	Lezing door Andre van Zuijlen	R. Maessen 024-3440425
Tilburg	10 dec	Jaarafsluiting met quiz	H. van Helderer 013-5352747
West-Brabant	8 dec	Lezing door Evert Smienk	H. Schippers 0164-257905
IJsselstreek-Twente	dec 8 jan 08	Geen bijeenkomst ALV en nieuwjaarsreceptie	G. Koelemeijer 0572-301414
Zaanstreek	2 dec 1 feb 08	Lezing door Wim Alsemgeest Jaarvergadering	P. Steyn 0251-313009
Zwolle	11 dec	Lezing door Ludwig Bercht	H. Huizing 0522-440717

NIEUWE LEDEN SEPTEMBER - OKTOBER

Nederland

111204	Rademaker, Hans	Lemenburg 49	2135 DV	Hoofddorp
111203	Leeuwen, Monique van	Sonoystraat 6A	3039 ZT	Rotterdam
111198	Tielenburg, Dhr. J.	Amerstraat 44	4535 CL	Terneuzen
111201	Versluis, Mw. Mieke	Twikkelstraat 11	4834 LL	Breda
111202	Wijdeven-v.d. Heijden, A. v.d.	Waleweinlaan 65	5665 CG	Geldrop
111205	Boer, Mevr. I. de	Binderserf 24	6846 AH	Arnhem
Belgie				
111199	De Cocker, Dhr. Willy	Laubespinastraat 6	B-1020	Brussel
111206	Bussche, Armand van den	Acaciastraat 32	B-9820	Merelbeke

Frankrijk

111200	Vizier, Mw. Jeanne	31 Rue Voltaire	F-60600	Fitz-James
--------	--------------------	-----------------	---------	------------

Bericht van overlijden ontvangen van:

A.F. Braam te Uithoorn

JUBILEA IN 2007

50-jarig jubileum

Bulder, C.J.E.A.	Bennekom
Geurts, J.H.	Utrecht
Damsma, H.	Eindhoven

40-jarig jubileum

Weerd, Drs. P.H.v.d.	Amsterdam
Hoven, .H.M.W. van den	Bentveld
Duin, T. van	Noordwijk
Backhuys, Dr. W.	Oegstgeest
Knoobe, B.E.	Bodegraven
Kurvers, J.W.	Capelle a/d IJssel
Korpel, C.	Maasdam
Geus, J. de	Maasdam
Olyrhook, W.	Bergen op Zoom
Sommen, Th.W. van der	Budel
Maassen, Joh.	Schaesberg
Giepmans, P.J.A.	Wychen
Elk, C.G.M. van	Ewijk
Smit-Reesink, Mevr. J.M.	Bennekom
Leusink, Mevr. M.	De Klomp
Have, J. ten	Apeldoorn
Brugge, A.B. ter	Almelo
Corbier, K.	Joure
Lange, G. de	Joure
Rowley, G.D.	Early Reading GB
Jardin Exotique	Monaco Cedex

25-jarig jubileum

Broek, R. v.d.	Amsterdam
Sonneveld, J.F.M.	Amsterdam
Steenweg, P.B.M.	Nootdorp
Zeitler, O.J.	Delfgauw
Leentjes, E.	Rotterdam
Hoetmer, J.	Vreeland
Schans,Th.D. v.d.	's-Gravenmoer
Klaassen, A.	Eindhoven
Verhaegh, H.	Reuver
Gasteren, L.J. van	Ubachsberg
Hilge, F.J.	Zutphen
Borkent, J.H.	Wierden
Kersten,W.G.L.M.	Dalfsen
Vincentie, D.E.A.	Hardenberg
Heuvel, P.J.F.van den	Gramsbergen
Cappellen, Ir. J. van	Havelte
Mellema, J.	Nes Ameland
Meems, Mevr.. H.	Zuidwolde
Ransbeek, W. van	Merchtem (B)
Hofkens, Frans	Brasschaat (B)
Callebert, Joris	Oostkamp (B)
Albrecht, Klaus	Drongen (B)
Claus, Marcel	Destelbergen (B)
Cooman, Arsene de	Ninove (B)
Schaubroeck, Wilfried	Lierde (B)

Chihuahua

Kakteenreise durchs Tarahumara-Land

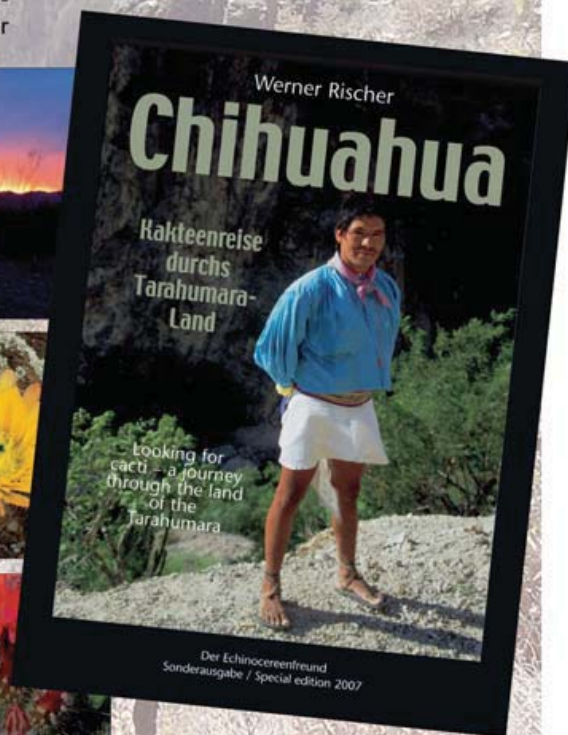
Neu!

Ein Reisebuch über Chihuahua – nicht nur für Echinocereenfreunde

Werner Rischer, ein profunder Kenner Chihuahuas, hat hier in Form von nachvollziehbaren Reiserouten zusammengetragen, was dieses faszinierende Land zu bieten hat. Er berichtet über die herrlichen Landschaften der Canyons und Wüsten und befasst sich dann ebenso ausführlich sowohl mit den Dörfern und Städten wie mit Ihren Bewohnern. Besonders wird dabei auf die Ureinwohner, die Tarahumara, und die später aus Europa zugewanderten Mennoniten mit Ihren ausgefallenen Lebensweisen eingegangen. Darüber hinaus gibt er einen ganz ausführlichen Einblick in die Kakteenflora dieses Landes und zeigt faszinierende Bilder blühender Kakteen und anderer sukkulenter Pflanzen.

**Ein Prachtband
im Format
17x24 cm**
mit 412 Seiten
und mehr als
530 farbigen
Abbildungen und
Karten.
**2-sprachig
deutsch-englisch**

Nur 49,90
plus Porto

Bestellungen an AG-Echinocereus, Gerhard Böhm, Fröbelstr. 2, D-90592 Schwarzenbruck, Germany

Telefon 09128 2890, eMail: echinocereus@boehm-bayern.de oder durch Überweisung des Gesamtbetrages

– Inland: € 54,30, Ausland: € 59,40 – auf Konto 8124000, BLZ: 76052080, Sparkasse Neumarkt,

IBAN: DE92 7605 2080 0008 1240 00, BIC: BYLADEM1NMA

unter Angabe der vollständigen Zustell-Adresse im Verwendungszweck

Bonus für Mitglieder der AG Echinocereus € 5,--

VERENIGUNGSNIEUWS

Handelskwekerij
Ubink bv.

Gespecialiseerd in cactussen

Open dag

Zaterdag 7 juni 2008
van 09.00 tot 16.00 uur

Mijnsherenweg 20
1433 AS Kudelstaart
Tel. 0297 - 326880
Fax. 0297 - 343089

Tijdens de open dag zal door een aantal afdelingen van Succulenta een succulentendag worden georganiseerd.

Via het Verenigingsnieuws wordt u hiervan op de hoogte gehouden.

Kwekerij Kemkas

Voor al uw cactussen
vetplanten en
hulpmaterialen

Kees de Wolf
Pieter Zeemanlaan 40
3356 BS Papendrecht

Tel. 0626298345
Fax 0786429791
E-mail: info@kemkas.nl

Open kas op 31-5 en 30-8-2008

Kwekerij: Lindeweg 120
3334 LA Zwijndrecht

Open: 1e zaterdag van de maand van 11.00 tot 16.00 uur
Bezoek kas na afspraak

cactusplaza
cactus plants & seeds

www.cactusplaza.nl

uitgebreide collectie zaden,
planten en accessoires

Cacti, succulenten en andere
exotische planten

Gemakkelijk online
te bestellen

Allard Bax, Groningen
Email: info@cactusplaza.nl

Correctie

De open kas bij
Kemkas is op 30
augustus en NIET
op 3 augustus

Te koop gevraagd

Bent u genoodzaakt om welke reden dan ook
uw cactusverzameling van de hand te doen,
neem dan contact op met

Gerrit Melissen

Korenmolen 9, 3738 WL Maartensdijk
Telefoon: 0346 - 213366

British Cactus & Succulent Society

Het blad van de BCSS verschijnt eenmaal per kwartaal en bevat artikelen van allerlei aard, beschrijvingen van planten en hun omgeving, aanwijzingen voor de cultuur, zaadlijsten, verenigingsnieuws en advertenties van kwekers uit de hele wereld.

Eenmaal per jaar wordt Bradleya gepubliceerd voor de serieuze verzamelaar en liefhebber van succulente planten.

Het complete lidmaatschap inclusief Bradleya is 37 pond in de EU en 20 pond exclusief Bradleya. Betalingen per cheque of creditkaart.

Verdere informatie bij:
Hon. Membership Secretary
Mr. D. V. Slade, 15 Brenwood Crescent,
Hull Road, York YO1 5HU England
Tel. 00 44 (0) 1904 410512
E-mail: membership@bcss.org.uk

Postfach 1107 · D-71385 Kernen
Bundesrepublik Deutschland
Telefon 07151 / 4 18 91 · Fax 07151 / 4 67 28
uhlig-kakteen@t-online.de · www.uhlig-kakteen.com

- meer dan 200 geslachten, meer dan 2000 soorten
- zeldzame planten en zaden
- verzending over de gehele wereld
- bezoekers en groepen van harte welkom
- onze planten- en zaadlijst ontvangt u op aanvraag tegen een internationale antwoordcoupon

CACTUS OASE
EEN UNIEK STUKJE WOESTIJN IN HET ACHTERHOEKSE RUURLO

OPENINGSTIJDEN CACTUS OASE
Het hele jaar geopend
ma t/m vr van 09.00 - 17.00 uur
za en zo van 10.00 - 17.00 uur
Van 1 november tot 28 februari
in het weekend graag vooraf
telefonisch aanmelden.

Jongermanssteeg 6, Ruurlo, Tel. 0573 - 451817, www.cactusoase.nl

Privé broeikassen

DENKT U AAN EEN KAS?

Denk dan eens aan een EUROKAS!

EURO-KASSEN zijn MOOIE, STERKE, SOLIDE, VEILIGE en STORMVASTE KASSEN die het aanzien méér dan waard zijn. Het assortiment STANDAARD-KASSEN is groot, MUURKASSEN zijn onze SPECIALITEIT en OP MAAT GEMAAKTE KASSEN worden door ons probleemloos geleverd. Luchtraam-automaten, tablettafels, verwarmingstoestellen, gietgoten, etc. behoren alle tot ons leveringsprogramma

Nu op internet:
www.graafland.nl
Utrechtseweg 37
3544 NA Utrecht-west
richting Vleuten

Bezoek onze demonstratietuin

Telefoon: (030) 677 12 67

Documentatie
op aanvraag
toegezonden

Eerst zien.
dan kopen
Een klasse apart

Graafland
VLEUTEN

Afb. 2: De steile bergen waartussen *M. perezdelarosae* werd gevonden

1992 en Anderson 2001) is als volgt: planten blijven meestal solitair of vormen kleine groepjes. Ze zijn als jonge plant laag bolvormig, later cilindrisch met afmetingen van 4,5 bij 7,5 cm en volgens Reppenhagen zelfs tot 10 cm. De stammen zijn volledig bedekt met doorns, waarvan de 1 tot 2, rode tot zwarte centrale doorns naar beneden staan en waarvan de laagste gehaakt is. Helia Bravo geeft in een vervolg op de nieuwbeschrijving zelfs 9 middendoorns op, maar Reppenhagen vermeldt dat hij er maximaal 3 heeft gezien. Er zijn 30 tot 60 randdoorns (of 46 tot 58), witgeel, naaldvormig en pectinaat geplaatst en daardoor het hele lichaam bedekkend.

De tot 2 cm grote bloemen verschijnen in juni/juli in een krans op de schedel en zijn wit met een roze middenstreep. De kleur van de meeldraden is geel. Vruchten rijpen in ongeveer 6 tot 7 maanden. Ze zijn volgens Reppenhagen wit en volgens

Anderson rood. In een artikel uit 1992 wordt echter het zaad ook als felroze omschreven. De zaden zijn bruinzwart tot zwart.

Duidelijk is dat *M. perezdelarosae* niet erg variabel is. Zowel planten in de natuur als planten in cultuur hebben een typisch, goed herkenbaar uiterlijk. Het grootste verschil tussen natuur- en cultuurplanten lijkt vooral de grootte van de planten, waarbij cultuurplanten veel groter worden. Ook de planten op de vindplaats bij El Ocote waren duidelijk herkenbaar, maar hadden in tegenstelling tot de beschrijvingen hierboven slechts één gehaakte middendoorn (afb. 5).

Vanaf de ontdekking is *M. perezdelarosae* vergeleken met *M. bombycina*, natuurlijk omdat de plant wel enige gelijkenis met deze laatste vertoont. Het vergelijken moest aanvankelijk gebeuren met cultuurplanten van *M. bombycina*, want toen

Afb. 3: Het uitzicht vanaf de vindplaats

Hunt in 1986 zijn revisie van het geslacht *Mammillaria* in *Bradleya* publiceerde, was de plant nog niet herontdekt.

Rogozinski wijst in 1989 in elk geval een vermeende verwantschap met *M. pectinifera* (op grond van de zaadvorm) resoluut af. Maar ook hij moet de conclusie trekken dat het grote verschil in zaadmorfologie een nauwe verwantschap met *M. bombycina* uitsluit. Hij vergelijkt *M. perezdelarosae* nog met *M. moelleriana*, maar deze wordt niet in Jalisco, maar in Zacatecas en Durango gevonden. Ook betreft hij *M. cowperae* (ook *M. moelleriana*?) nog in de vergelijking, maar hier zijn de afwijkingen in voorkomen en beworteling zo mogelijk nog groter. Ik heb zelf overigens deze soorten in de kas allemaal bij elkaar staan en zeker wat betreft het uiterlijk van de planten is er wel een behoorlijke overeenkomst.

In 1992 vergelijkt Fitz Maurice *M. pe-*

rezdelarosae uitgebreid met de door hem dan opnieuw gevonden *M. bombycina*. Hij benadrukt dat de constantheid in vorm van *M. perezdelarosae* erg groot is. Dit ondanks het feit dat het voorkomen op één punt slechts 30 km van dat van *M. bombycina* af ligt. Ook hij moet echter opnieuw constateren dat de zaden onderling wel erg sterk verschillen en dat die van *M. bombycina* meer lijken op die van *M. jaliscana*.

In het artikel in 1992 gaat Hilda J. Arreola Nava ook verder in op de verschillen tussen *M. perezdelarosae* en *M. bombycina*. De laatste werd door Quehl al in 1910/1911 beschreven, echter op basis van geïmporteerde planten. Fitz Maurice vond de planten in Jalisco in eikenbossen tussen 1900 en 2100 meter, groeiend op rotsen in mos en verteerde bladeren. Deze soort, ofschoon soms wel solitair, vormt grote groepen met wel tot 150 koppen.

Daarentegen groei *M. perezdelarosae*

Afb. 4: Typische groei van *M. perezdelarosae* op rotsen

meestal solitair en vormt slechts af en toe spruiten. De planten blijven ook veel kleiner en de doorns bedekken het complete lichaam, wat niet het geval is bij *M. bombycina*. Deze laatste heeft met 35 tot 40 randoorns er dan ook veel minder dan de maximaal 62 tot 70 bij *M. perezdelarosae*. Andere opvallende verschillen tussen beide soorten zijn de bloemkleur, deze is bij *M. bombycina* felroze met donkere middenstreep en bij *M. perezdelarosae* wit tot bleekroze met een bruine of roze middenstreep. Ook de vruchten zijn verschillend van kleur; groenwit bij *M. bombycina* en felroze bij *M. perezdelarosae*. Als laatste dan nog de zaden, die kleiner dan 1 mm zijn bij *M. bombycina* en groter dan 1 mm bij *M. perezdelarosae*.

Desondanks beschouwt Hunt *M. perezdelarosae* als een subspecies onder *M. bombycina*. Hier is het echtpaar Fitz Maurice het echter niet mee eens. Op basis

van hun grote veldkennis komen zij tot de conclusie dat *M. perezdelarosae* een goede soort is. Als je alle bovenstaande informatie bij elkaar ziet zijn er voldoende argumenten om het daar helemaal mee eens te zijn. Hopelijk wordt er in de toekomst nog eens DNA-onderzoek gedaan van de groep rond *perezdelarosae/bombycina* en wordt dit mysterie volledig opgelost.

Ondertussen heeft het echtpaar Fitz Maurice in 2001 wel een nieuwe subspecies toegevoegd aan *M. perezdelarosae*. In de provincie Zacatecas vonden zij sterk op *M. perezdelarosae* lijkende plantjes, die echter veel kleiner blijven en ook niet de typisch gehaakte middendoorn hebben, maar een rechte middendoorn. De groeiwijze op rotsen, het uiterlijk van de planten en de bloeiwijze hebben geleid tot een beschrijving van *M. perezdelarosae* ssp. *andersoniana*. Inderdaad is deze subspecies vernoemd naar de zo bekende Edward

Afb. 5: Planten bij El Ocote met slechts één gehaakte middendoorn

Foto's van de schrijver

F. Anderson, die in 2001 ons verblijdde met *The Cactus Family*.

Deze nieuwe subspecies werd gevonden in de staat Zacatecas, maar daar komt *M. perezdelarosae* niet voor. Die is tot nu toe alleen aangetroffen in Jalisco en Aguascalientes.

De vindplaats bij El Ocote, waar wij op die 8e oktober 2006 waren, ligt hemelsbreed minder dan 20 km van Villa Hidalgo,

waar Jorge Alberto Peres de la Rosa deze soort voor de eerste keer aantrof. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de beschrijving van de wijze van groeien en van het uiterlijk van de planten vrijwel exact overeenkomt met wat wij ter plaatse zagen. El Ocote ligt helemaal in het zuiden van Aguascalientes, ongeveer 25 km ten zuiden van de hoofdstad Aguascalientes. Villa Hidalgo ligt in het noordoosten van

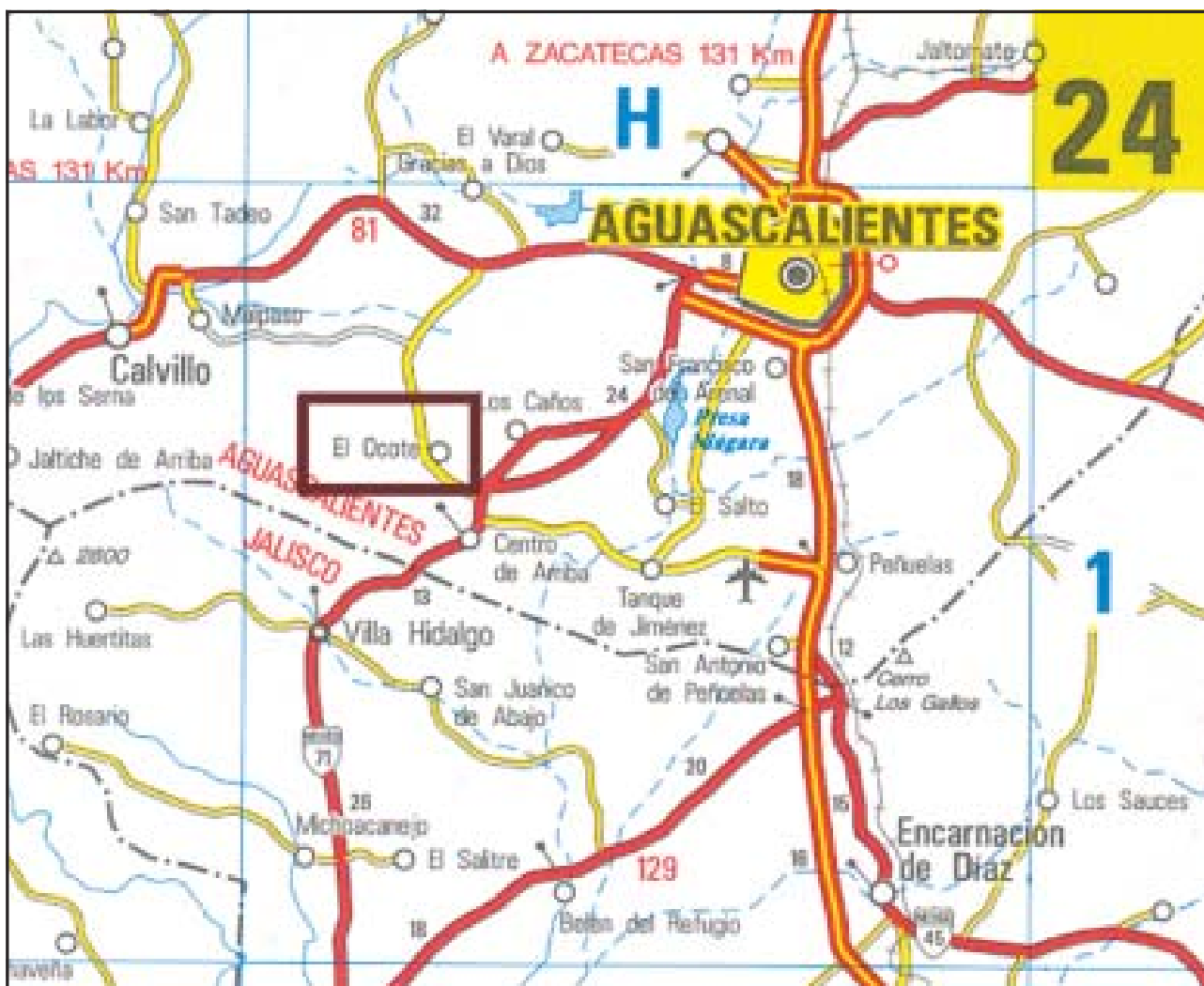
Jalisco en slechts 10 km van de grens met Aguascalientes (zie kaartje).

Als we later bij de auto terugkomen, horen we van de andere groep dat ook aan de andere kant van de weg volop *M. perezdelarosae* groeit. Deze kant was veel gemakkelijker bereikbaar dan de vrij stelde bergen aan de linkerkant van de weg. Toch hadden we geen spijt, want dan hadden we de prachtige uitzichten over dit gebied gemist. Want wat kun je als liefhebber van de natuur (en van cactussen) nog meer wensen. Deze dag bracht het allemaal, prachtige planten in een heel mooie omgeving. Een onvergetelijke ervaring.

Hoefstraat 9,
5345 AM Oss

Literatuur:

- Lanssens, E. (1985). *Succulenta* 64 (3), pag 50
Bravo H. & Scheinvar, L. (1986). *Arbeitskreis für Mammillariafreunde* 10 (3), pag. 102, met een Duitse vertaling van de nieuwbeschrijving
Hunt D. (1986). *Bradleya* 4, pag. 46
Rogozinski, H. (1989). *Arbeitskreis für Mammillariafreunde* 13 (1)
Fitz Maurice, W.A. (1990). *Arbeitskreis für Mammillariafreunde* 14 (6)
Arreola Nava, H.J. (1992). *Arbeitskreis für Mammillariafreunde* (16) 2, pag 62
Reppenhagen, W. (1992). *Die Gattung Mammillaria*. Band 1, pag. 170
Pilbeam, J. (1999). *Mammillaria, The Cactus File Handbook* (6)
Anderson, E. F. (2001). *The Cactus Family*
Fitz Maurice, W.A. & B. (2001). *CSJ USA* 5 (2)
Ten Hoeve, W. (2006). *Reisverslag (persoonlijke notities reis)*

VIER SOORTEN ECHINOCEREUS

H.G. Krijnen

De soorten van dit geslacht groeien in Mexico en de USA. Het zijn weekvlezige, vertakte cactussen die niet moeilijk te kweken zijn, een enkele uitzondering daargelaten.

De bloemen van de meeste soorten zijn groot, ca. 8 cm lang en tot 10 cm in diameter. Op een lichte plaats blijven de bloemen dikwijls een week of langer goed. Echinocereus heeft bovendien prachtige doorns, die bij veel soorten de ribben geheel bedekken.

Bijzondere kenmerken zijn de groene stempels van de bloemen en de sterk bedoornde vrucht.

1. Echinocereus polyacanthus

Destijds kreeg ik deze soort van wijlen dhr. Rubingh. De bloemen zijn 6 cm groot en prachtig oranje van kleur. Deze soort groeit in Mexico, in de deelstaten Chihuahua en Durango.

2. Echinocereus pentalophus var. ehrenbergii

Deze soort komt uit midden Mexico en wordt bij ons een grote plant door zijn breed uitstaande takken. Ieder jaar bloeit deze cactus met veel bloemen. De kleur is violet met een gele keel.

3. Echinocereus kuenzleri

In 1961 is deze soort ontdekt door Horst Künzler en naar hem genoemd.

Deze soort groeit in de USA, in de staat New Mexico, in de bergen bij Sacramento op 1800-2100 meter hoogte. De soort groeit rechtop en geeft prachtig violette bloemen.

Foto's van de schrijver

4. Echinocereus subterraneus

Bij deze soort hangen de takken naar beneden. De bloemen zijn ca. 4 cm in doorsnede en zijn oranje van kleur. Ook deze soort groeit in Mexico.

Literatuur:

Haage, W. (1963). Het praktische Cactusboek in kleuren. Zutphen
 Haage, W. (1982). Kakteen van A bis Z. Leipzig
 Prof. Struyckenlaan 14,
 3741 EZ Baarn.

ENKELE APARTE SEDUMS

Ben J. M. Zonneveld

Deze keer wil ik u een aantal sedumsoorten en -hybriden voorstellen die men, denk ik, niet elke dag ziet: *Sedum compactum*, *S. humifusum*, *S. morganianum*, *S. burrito* en de hybriden *S. humifusum* x *S. morganianum*, *Graptopetalum amethystinum* x *S. burrito*, *S. morganianum* x *S. burrito* en *S. x rubrotinctum* 'Aurora'. Ze zijn geen van alle winterhard. De soorten komen oorspronkelijk uit Mexico, de hybriden uit Leiden!

Sedum humifusum

Dit is een mooi kruipend plantje dat zelfs over de pot kan gaan hangen. De gele bloempjes zien er hetzelfde uit als die van de bekende muurpeper *S. acre*. Echter dit plantje is wel te kruisen. Ik heb o.a. wel eens kruisingen gemaakt met *S. nutans* en *S. morganianum* (zie hieronder).

Sedum humifusum x *S. morganianum*

Dit is een leuk plantje geworden. Op de foto is hij te zien, liggend "op een bedje" van gasteria's. Alleen zijn de takjes erg dun en breken

Afb. 1: *Sedum compactum* in volle bloei (geen knoppen!)

Sedum compactum

Hij ziet er eigenlijk als een gewone sedum uit. Echter, als hij bloeit toont hij zijn ware aard. In tegenstelling tot de meest sedums zijn en blijven de bloempjes komvormig zoals op de foto te zien is. Dit zijn dus geen knoppen. Het is me nooit gelukt om er kruisingen mee te maken en ik vraag me af, gezien z'n bloemvorm, wat zijn naaste verwanten zijn.

dus makkelijk. Ik heb er nooit bloemen aan gezien. Dat komt wel meer voor bij kruisingen. Vaak bloeit een hybride extra rijk, o.a. omdat er geen zaad wordt gevormd, soms helemaal niet en soms is er geen duidelijk effect.

Graptopetalum amethystinum x *S. burrito*

Deze kruising gaf een onverwacht resultaat. Het is noch een rozet noch een hanger maar een zeer compact groeiend plantje

met dikke grijze blaadjes.

Bij het kruisen van vetplanten streef ik er altijd naar om groen met groen of berijpt met berijpt te kruisen. Dit levert dan mooie groene of mooi berijpte planten op. Als je groen met berijpt combineert heeft het blad een beetje vage grijze tussenkleur, die ik niet mooi vind.

Sedum morganianum x *S. burrito*

Deze kruising heb ik gemaakt om uit te zoeken of het hier om een of twee soorten gaat. Beide planten zijn bij iemand thuis gevonden in Mexico, maar de vindplaats is onbekend. De ene bloeit aan het eind van de tak, de ander opzij, maar dit gaat niet altijd op. *S. burrito* is meer compact met korter en minder makkelijk afvallend blad. Het idee was dat de ouders volledig fertiel waren en als er een (sterk) verminderde fertiliteit wordt gevonden in de hybride, hebben we waarschijnlijk met twee soorten te maken. Inderdaad bleek de hybride niet zo'n hoge pollen-fertiliteit te hebben. Echter toen ik als controle bij de ouders de pollen-fertiliteit bepaalde, hadden die ook een lagere fertiliteit. Dat betekent niet dat het ook hybriden zijn, maar dat de fertiliteit waarschijnlijk is achteruitgegaan door het vele generaties via (blad)stek vermeerderen. Overigens, zoals uit het plaatje blijkt heeft de hybride meer de bladvorm van *S. morganianum*, maar de blaadjes zitten er steviger aan. Ze zijn alle drie heel goed van bladstek te kweken.

Van boven naar beneden:

Afb. 2: *Sedum humifusum*

Afb. 3: *Sedum humifusum* x *S. morganianum* op een bedje van *Gasteria*

Afb. 4: *Graptopetalum amethystinum* x *Sedum burrito*

Sedum x rubrotinctum 'Aurora'

S. x rubrotinctum is een hybride van het koffieboontje, *S. stahlii*. De andere ouder is onbekend maar zou best eens *S. pachyphyllum* kunnen zijn (het borrelneusje). Aan het koffieboontje heb ik bij wijlen de heer Slabbers gezien dat het niet altijd zuivere koffie is omdat er soms een roze takje aan komt. Dat groeide bij mij slecht en ik ben het plantje intussen kwijt, maar bij Cok Grootscholten heb ik een grote plant gezien. Het grappige is nu dat dezelfde mutatie die we bij het koffieboontje vinden ook is terug te vinden bij de hybride *S. x rubrotinctum*. Deze *S. x rubrotinctum* 'Aurora' heeft een prachtige roze kleur maar kan buiten bijna geheel rood kleuren zoals uit dit plaatje blijkt.

Schubertlaan 196,
2324 EC Leiden.

Van boven naar beneden:

Afb. 5: Van l. naar r. *S. burrito*, *S. morganianum* x *S. burrito* en *S. morganianum*

Afb. 6: *Sedum x rubrotinctum* en de mutant 'Aurora'

Afb. 7: *Sedum pachyphyllum*

Rechterpagina:

Afb. 8: *Sedum x rubrotinctum* 'Aurora'

BOEKBESPREKING

Ton Pullen

The Genera *Pediocactus*, *Navajoa*, *Toumeyia*, door F. Hochstätter.
ISBN 978-3-00-021244-4.
Formaat 297 x 225 mm. 384 pp.
Eigen uitgave 2007. Prijs € 110,-.
Taal: Engels, met Duitstalige samenvatting.

Dit kloeke boekwerk van de hand van Fritz Hochstätter is als uitgave vergelijkbaar met zijn werk over het genus *Sclerocactus* (2005), dat besproken is in *Succulenta* 84 (5), p. 227.

Veel opmerkingen, die daar gemaakt zijn, zijn evenzeer van toepassing op het onderhavige boek.

Na een inleiding volgen hoofdstukken over de distributie, een lijst van bedreigde soorten en een overzicht van de taxonomie van de behandelde genera. De bespreking van de verschillende soorten en ondersoorten neemt de volgende 38 pagina's in beslag.

Van *Pediocactus* erkent de auteur 6 soorten en 7 ondersoorten. Het geslacht *Navajoa* omvat één soort met 3 subspecies, terwijl *Toumeyia* slechts één soort bevat.

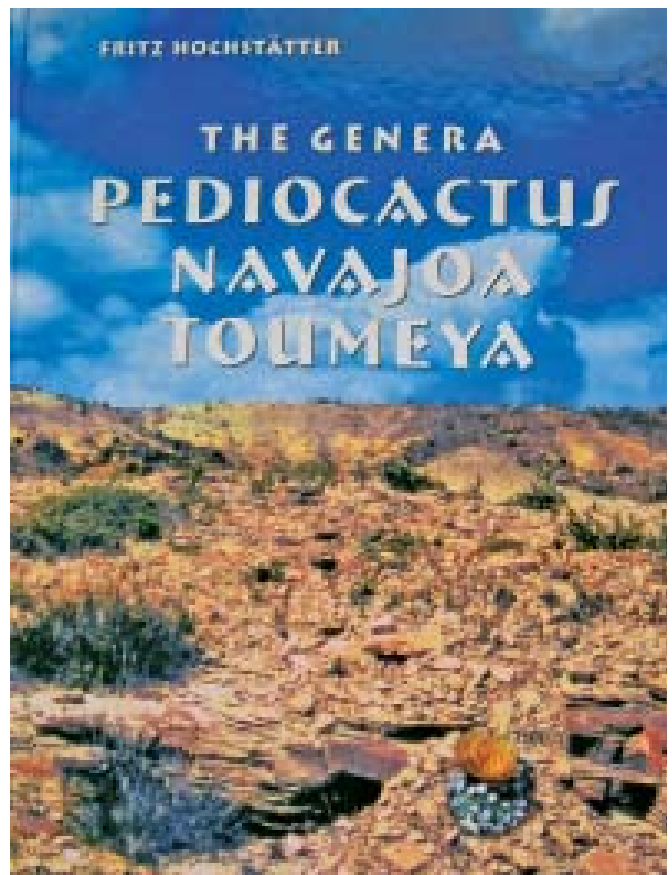
In totaal komen er dus 17 taxa aan bod.

Een kort hoofdstukje over iso-enzym analyse is geschreven door M. Konnert.

G. Frank is verantwoordelijk voor een aantal foto's betreffende de zaadmorfologie.

Het hoofdstuk over de cultuur van deze planten neemt slechts een halve pagina in beslag.

Ruim 240 pagina's zijn ingeruimd voor foto-materiaal en andere afbeeldingen. De tekeningen van Tom Sloan vind ik matig, ze geven weinig informatie over de planten. De foto's zijn zeer wisselend van kwaliteit, door een goede selectie zou het

boek de helft dunner (en veel goedkoper?) geworden zijn, terwijl het informatiegehalte gelijk blijft. Er zijn veel standplaatsopnamen, maar ook foto's van cultuurplanten. Na de fotopagina's volgen nog verspreidingskaarten, foto's van bloemdoorsneden en fotokopieën van nieuwbeschrijvingen.

Een termenlijst, een bibliografie en een overzicht van de veldnummers, waaronder deze planten in omloop komen, sluiten het boek af.

Zoals in de inleiding reeds vermeld is er een samenvatting in het Duits opgenomen.

Samenvattend kan gezegd worden, dat dit boek technisch gesproken goed verzorgd is, maar buitengewoon weinig toevoegt aan de kennis van deze planten. Er staat weinig in wat nog niet eerder door de auteur gepubliceerd is. De prijs is pittig, maar liefhebbers van deze planten zullen het boek zeker willen bezitten.

Bradleya, Yearbook of the British Cactus and Succulent Society, Vol. 25. Uitgave van The British Cactus and Succulent Society, onder redactie van Colin C. Walker. ISBN 0-902099-79-5. 2007.

Deze vijftiendertigste editie van Bradleya wordt terecht als een mijlpaal beschouwd. Daarom is deze jubileumaflevering extra dik, 198 pagina's met een keur aan interessante artikelen over succulente planten.

Ter ere van het jubileum opent dit nummer met niet minder dan een viertal 'editorials'. Colin Walker betreft en passant ook het Linnaeusjubileum in zijn overdenkingen; David Hunt, Gordon Rowley en Nigel Taylor tekenen voor de andere drie.

John Lavranos & Tom McCoy schrijven over de identiteit van *Aloe steudneri* en brengen de nieuwbeschrijving van een daarvan verschillende soort, die zij *Aloe neosteudneri* dopen.

Lavranos, Rakouth & McCoy publiceren *Aloe argyrostachys* uit de bergen van centraal Madagaskar als nieuwe soort.

Jacobs brengt een determinatiesleutel op de soorten van het geslacht *Conophytum*.

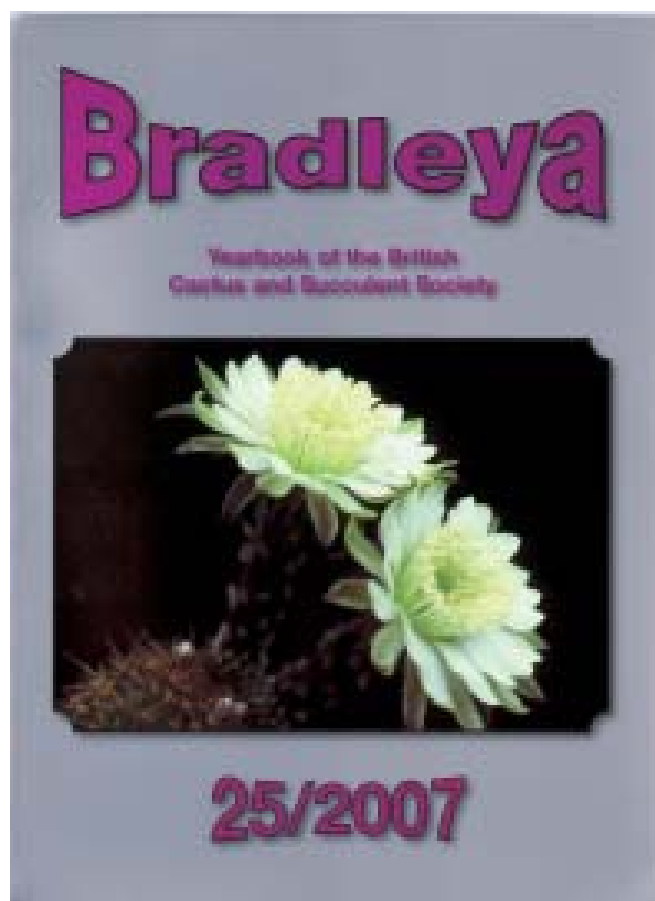
Nandha & Sarasan beschrijven hoe het succes van in-vitro vermeerdering met *Aloe calcairophylla* en *A. polyphylla* verbeterd kan worden door glucose als koolstofbron aan het groeimedium toe te voegen.

Eggl & Nyffeler tonen aan, dat het areaal van *Parodia allosiphon* veel groter is dan tot nu toe bekend was, door de recente vondsten in Uruguay.

Over de taxonomie van het geslacht *Haageocereus* in Peru berichten Calderon, Zappi, Taylor & Ceroni. Zij erkennen nu 9 soorten plus een aantal subspecies.

Taylor bespreekt en toont het neotype van *Echinocactus mammulosus*.

De bloembioogie van *Pilosocereus tuberculatus*, een soort uit noordoost Brazilië, waarvan de bloemen worden bestoven door vleermuizen, wordt uit de doeken gedaan door Rocha, Machado en

Zappi.

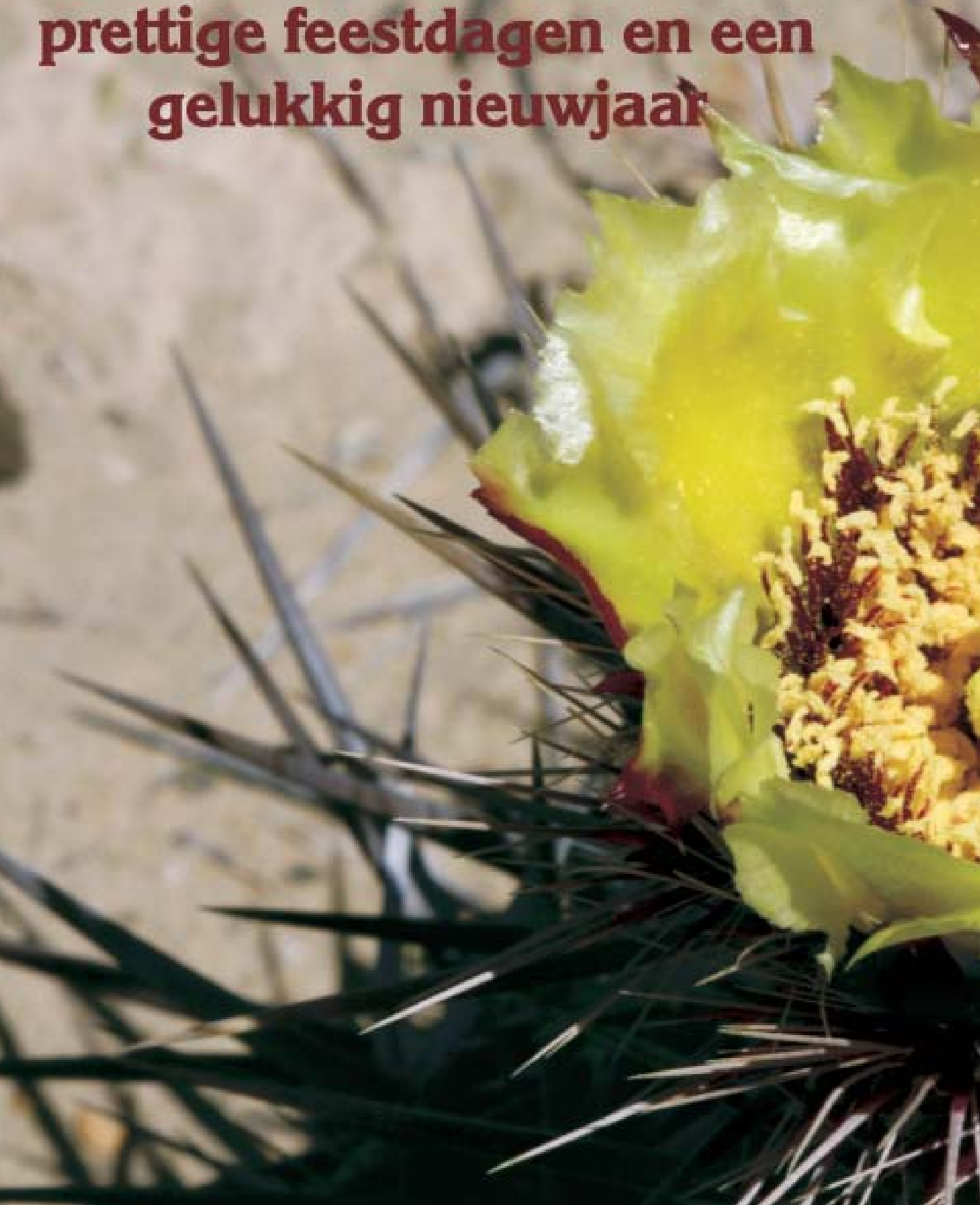
Mesemspecialiste Heidrun Hartmann heeft een uitgebreide studie gemaakt van de planten uit het geslacht *Drosanthemum*. Op grond van haar observaties verdeelt zij dit genus in 8 (nieuwe) subgenera. Verspreidingskaartjes geven een goed beeld van het voorkomen van deze groepen.

Niesler & Hartmann brengen een verhandeling over de anatomie van honingklieren in de bloemen van *Glottiphyllum*.

C. Butterworth, K. Butterworth, W.A. Fitz Maurice & B. Fitz Maurice hebben bij DNA onderzoek, dat onder meer leidde tot de bevinding, dat het gehele rpl16-intron in de chloroplasten van een aantal soorten ontbreekt, ontdekt, dat dit een goed criterium is om verschillende soorten uit het genus *Mammillaria*, series *Stylothelae*, uit elkaar te houden.

Tenslotte melden Smith & Klopper, dat *Agave americana* en *A. sisalana* be-

**De redactieleden van
Succulenta wensen u allen
prettige feestdagen en een
gelukkig nieuwjaar**

SUMMARY

Rob Bregman

My editorial is about the latest winter period, which turned out to be the mildest ever recorded in the Netherlands, so a number of (sub)tropical plants and even an *Oreocereus celsianus* survived outdoor without any cover.

Johanna Smit-Reesink explains to our youngsters that many succulents can be multiplied by means of leaf cuttings.

Bertus Spee presents again four blooming succulents in his collection, viz. *Mammillaria baumii*, *Gymnocalycium bruchii*, *Stenocactus multicostatus* (formerly known as *Echinofossulocactus erectocentrus*) and *Echinopsis bridgesii*.

In his fifth contribution concerning the Brazilian genus *Uebelmannia*, Werner van Heek discusses *U. pectinifera*.

Frans Noltee deals with the mesemb genus *Antimima* from the Karoo region, South Africa. He pays attention to a feature called heterophylly, which means that the plant exhibits different stamen forms. This is the case in about half of the species.

After reading an article in the October edition of *Succulenta*, Wim Alsemgeest finally recognized a large *Mammillaria* that he saw near San Luis de la Paz, Mexico, as *M. gigantea*.

Jan Jaap de Morree observed that two *Conophytum* species (*C. ficiforme* and *C. quae-situm*) open their flowers late in the evening.

Andre van Zuijlen visited two habitats of *Mammillaria perezdelarosae* in the Mexican province of Jalisco. He found a nice population southwest of Aguascalientes just by asking a local farmer.

Henk Krijnen shows us four beautifully flowering *Echinocereus* species, viz. *E. polycanthus*, *E. pentalophus* var. *ehrenbergii*, *E. kuenzleri* and *E. subterraneus*.

Ben Zonneveld reports about the crosses he made with a number of *Sedum* species from Mexico.

The new book on the genera *Pediocactus*, *Navajoa* and *Toumeyia* by Fritz Hochstätter and the 25th *Bradleya* yearbook are reviewed by Ton Pullen.

Finally, as usual in the December issue, all authors, plant names and article titles in all 2007 issues of *Succulenta* are being listed.

Hector Petersenstraat 7
1112 LJ Diemen

INDEX AUTEURS

2007

Alsemgeest, Wim,	63, 225, 256
Bercht, Ludwig,	146
Bregman, Rob,	47, 95, 143, 191, 212, 239, 242, 278
Eerkens, Geert,	121
Ellert, Anthon,	127
Essers, Jan,	25
Goossens, Albert,	182
Have, Jan ten,	102
Heek, Werner van,	54, 110, 156, 208, 246
Hochstätter, Fritz,	34, 86, 150
Hoeve, Wolter ten,	201
Hooyberghs, Jef,	186
Krijnen, Henk,	138, 270
Laney, Paul,	160
Morree, Jan Jaap de,	12, 98, 136, 168, 178, 223, 258
Noltee, Frans,	59, 106, 216, 250
Piens, Eric J.M.,	39, 70, 133
Pilot, Albert,	75
Pullen, Ton,	21, 45, 94, 140, 166, 189, 194, 236, 276
Roosbroeck, Jos van,	225
Ruinaard, Henk,	6, 198
Smit-Reesink, Johanna,	3, 51, 99, 147, 195, 243
Snee, Arend van der,	30
Spee, Bertus,	4, 52, 100, 123, 148, 196, 244
Stegink, Dirk Jan en Paulien,	174
Veldhuisen, Rikus van,	114
Viscaal, Henk,	2, 44
Walderveen, Theo van 't,	225
Zonneveld, Ben,	15, 50, 272
Zuijlen, André van,	79, 263

REGISTER JAARGANG 86 (2007)

ARTIKELEN

INFORMATIEF

Af en toe een scheutje water (3).....	201
Afwijkend gedrag (4).....	25
Cactussen in Australië.....	174
Cochenilleluizen van nabij.....	136
De cactusfamilie (1).....	39
De cactusfamilie (2).....	70
De cactusfamilie (3).....	133
Eindelijk weer bij een afdeling.....	178
Enkele aparte sedums.....	272
Het geslacht <i>Sclerocactus</i> (2).....	34
Het geslacht <i>Sclerocactus</i> (3).....	86
Het geslacht <i>Sclerocactus</i> (4).....	150
Nachtbloeiende conophytums.....	258
Nogmaals <i>Mammillaria gigantea</i>	256
Op de vindplaatsen van het geslacht <i>Uebelmannia</i> (1).....	54
Op de vindplaatsen van het geslacht <i>Uebelmannia</i> (2).....	110
Op de vindplaatsen van het geslacht <i>Uebelmannia</i> (3).....	156
Op de vindplaatsen van het geslacht <i>Uebelmannia</i> (4).....	208
Op de vindplaatsen van het geslacht <i>Uebelmannia</i> (5).....	246
Succulentennieuwtjes.....	45, 140, 189
Twee mysterieuze matucana's.....	212
Verklaring voor de bladkleuren in <i>Agave americana</i>	15
Vetplanten van de Karoo.....	216, 250
Vetplanten van de kleine Karoo.....	59, 106
Vier cactussoorten uit Argentinië.....	138
Vier soorten <i>Echinocereus</i>	270
Voor het voetlicht.....	4, 52, 100, 148, 196, 244
Zaden zuigen.....	223
Zuinig omgaan met licht.....	198

BOEKBESPREKING

<i>Ariocarpus</i> et cetera.....	94
<i>Bradleya</i> 2007.....	277
The genera <i>Pediocactus</i> , <i>Navajoa</i> , <i>Toumeyia</i>	276

CD-ROM BESPREKING

<i>Yucca</i> Agavaceae.....	44
-----------------------------	----

NIEUWBESCHRIJVING

Aloe mossurilensis.....	127
-------------------------	-----

PLANTEN

Agave	
heteracantha.....	225
victoriae-reginae.....	63
xylonacantha.....	225
Aloe	
parvula.....	166
Antimima	
pumila.....	250
pygmaea.....	250
Calibanus	
hookeri.....	123
Cintia	
knizei.....	186
Cleistocactus	
samaipatanus.....	75
straussii.....	182
Crassula	
barbata.....	59
Dolichothele	
camptotricha.....	168
Euphorbia	
horwoodii.....	114
Gibbaeum	
heathii.....	21
Leuchtenbergia	
principis.....	102
Mammillaria	
albiflora.....	12
decipiens.....	168
gigantea.....	236
Melocactus	
mulequensis.....	121
Othonna	
auriculifolia.....	216
Phyllobolus	
resurgens.....	216
Senecio	
citriiformis.....	106
scaposus.....	106
Uebelmannia	
meninensis.....	110

REISVERHALEN

Neuzen in Argentinië (3).....	30
Neuzen in Argentinië (4).....	160
Op de vindplaats van (1).....	79
Op de vindplaats van (2).....	263
Op zoek naar de groeiplaatsen van <i>Echinocereus nicholii</i>	6

JEUGD

Jong geleerd	
Dudleya	
densiflora.....	195
Hattoria x Graeseri "Castor".....	99
Mammillaria	
carmenae.....	147
Mammillaria stampferi...nog even geduld en dan.....	51
Stekje, stekjes...allemaal stekjes.....	243
Tillandsia...weer eens iets anders.....	3

REDACTIONEEL

De gedenkwaardige winter van 2006/2007	242
Het jaar van Linnaeus.....	194
Leden werven.....	50
Observeren	146
Summary.....	47, 95, 143, 191, 239, 280
Vergelijken.....	2
Verpotten	98

INDEX VAN AFBEELDINGEN VAN PLANTEN 2007

- A**
- Acanthocalycium
violaceum.....71
- Agave
americana 'albomediopicta' 15
americana 'aureomediopicta' 17, 18
americana 'aureomediopicta' 17
americana 'aureostriata' 19
americana 'auromarginata' 16
filifera 241
heteracantha 226
horrida 83
victoriae-reginae 63, 64, 66, 68
victoriae-reginae fa. ferdinandi-regis 65,
67
xylonacantha 226, 227, 228, 229
- Aloe
mossurilensis 97, 128, 129, 130, 131
parvula 166, 167
- Antimima
pumila 250, 251
pygmaea 252, 253, 254
- Ariocarpus
kotschoubeyanus var. albiflorus 197
- Astrophytum
myriostigma 149
- Aylostera
heliosa 5
- B**
- Bursera
morelensis 80
- C**
- Calibanus
hookeri 123, 124, 125, 126
- Chamaecereus
silvestrii ssp. lutea 39
- Cintia
knizei 187, 188
- Cleistocactus
samaipatanus 75, 76, 77, 78
strausii 182, 184
- Conophytum
ficiforme 258, 259, 262
quaesitum 260, 261
- Copiapoa
cinerea ssp. alba 134
hypogaea 148
- Crassula
barbata 49, 59, 60, 61, 62
- Cumulopuntia
rossiana ssp. fauxiana 196
- D**
- Delosperma
nubigenum 100
- Denmoza
rhodacantha 145, 161, 162, 163, 164,
165
- Dudleya
densiflora 195
- Dyckia
marnier-lapostolli 52
- E**
- Echeveria
loui 53
- Echinocereus
albiflorus 4
engelmannii ssp. fasciculatus 10
kuenzleri 271
nicholii 6, 7, 9, 10
pentalophus var. ehrenbergii 271
polyacanthus 270
spec. 40
subterraneus 271
- Echinofossulocactus
erectocentrus 245
- Echinopsis
bridgesii 245
- Euphorbia 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120,
243
gymnocalycioides 120
horwoodii 114, 115, 116, 117, 118, 119,
120

G

Gibbaeum	
heathii	21, 22, 23
Graptopetalum	
amethystinum x Sedum burrito.....	273
Gymnocalycium	
baldianum	73
bruchii	244
schickendantzii	138

H

Hoya	243
------------	-----

L

Leuchtenbergia	
principis	102, 103, 104, 105
Lewisia	
rediviva	100
Lobivia	
jajoiana var nigrostoma.....	138
jajoiana var. paucicostata	139

M

Mammillaria	
albescens	169
albiflora.....	12, 14
baumii.....	244
bocasana 'Fred'	28, 29
camptotricha.....	168, 169
carmenae	147
decipiens	169, 170
decipiens ssp. albescens.....	173
decipiens ssp. camptotricha	169, 171
gigantea.....	237, 238, 256, 257
gueldemanniana.....	207
magnifica	81, 82, 83
perezdelarosae	267, 268
sheldonii.....	207
stampferi	51
Matucana	
tarapotensis n.n.....	213
villarica n.n.....	215
Melocactus	
mulequensis.....	121, 122
neryi.....	4

O

Orostachus	
spinosus.....	197
Othonna	
auriculifolia.....	193, 221, 222

P

Pachyphytum	243
Parodia	
microsperma.....	149
penicillata.....	139
Pereskia	
spec.....	41
Phyllobolus	
resurgens	218, 219, 220
Pilocereus	
werdermannianus ssp. densilanatus..	157
Plumeria	174

R

Rebutia	
heliosa.....	5
nitida.....	74
Rhipsalidopsis	
graeseri 'Castor'	99
Rosularia	
chrysacantha	101

S

Sanseveria	
trifasciata	20
Sclerocactus	
parviflorus ssp. havasupaiensis..	37, 151, 152
parviflorus ssp. macrospermus1,	37, 154
parviflorus ssp. terraecanyonae.....	37
parviflorus ssp. terrae-canyonae	153
parviflorus ssp. variiflorus.....	37
whipplei	86, 87
whipplei ssp. busekii.....	89
whipplei ssp. cloverae	91, 92, 93
Sedum.....	101, 243
burrito.....	274
compactum	272

humifusum.....	273	westii.....	183
humifusum x <i>S. morganianum</i>	273	<i>Wilcoxia</i>	
<i>morganianum</i> x <i>S. burrito</i>	274	<i>albiflora</i>	4
<i>spathulifolium</i>	101		
x <i>rubroinctum</i>	274		
x <i>rubroinctum</i> 'Aurora'	274, 275		
<i>Senecio</i>			
<i>citriiformis</i>	106, 107		
<i>praecox</i>	83		
<i>scaposus</i> var. <i>scaposus</i>	108, 109		
<i>Stenocactus</i>			
<i>multicostatus</i>	245		
<i>Stenocereus</i>	81		
<i>Sulcorebutia</i>	53		

T

<i>Thelocactus</i>	
<i>bicolor</i> v. <i>bolaensis</i>	52
<i>Tillandsia</i>	3
<i>Titanopsis</i>	
<i>hugo-schlechteri</i>	196
<i>Trichocereus</i>	
<i>candicans</i>	32, 33
<i>schickendantzii</i>	184
<i>spec.</i>	43
<i>strigosus</i>	30, 31
<i>Turbinicarpus</i>	
<i>krainzianus</i> ssp. <i>minimus</i>	148

U

<i>Uebelmannia</i>	
<i>antioensis</i>	113
<i>buiningii</i>	158, 159
<i>flavispina</i>	209, 210, 211
<i>gummifera</i>	54, 55, 56, 57, 58
<i>meninensis</i>	110, 111, 112
<i>meninensis rubra</i>	112
<i>pectinifera</i>	246, 247, 249
<i>pectinifera</i> var. <i>multicostata</i>	248

W

<i>Weberbauerocereus</i>	
<i>cristaat</i>	74
<i>Weingartia</i>	
<i>hediniana</i>	5

Inlichtingen over het lidmaatschap en ontvangst van nummers;
adreswijzigingen aan:
Inquiries about membership and receipt of issues; address changes
to:

D.H.Roozegaarde,
Banninkstraat 5,
7255 AT Hengelo (Gld),
Tel.: +31 (0)575 465270
E-mail: h.roozegaarde@planet.nl

Rob Bregman	Redactioneel.....	242
Joop Smit-	Jong geleerd	
Reesink	Stekjes, stekjes..allemaal stekjes	243
Bertus Spee	Voor het voetlicht (35).....	244
Werner van Heek	Op de vindplaats van het geslacht Uebelmannia (5) Uebelmannia pectinifera	246
Frans Noltee	Vetplanten van de Karoo Antimima pumila en A. pygmaea	250
Wim Alsemgeest	Nogmaals Mammillaria gigantea	256
Jan Jaap de Morree	Nachtbloeiende conophytums	258
André van Zuijlen	De vindplaats van (2) Mammillaria perezdelarosae	263
Henk Krijnen	Vier soorten Echinocereus	270
Ben Zonneveld	Enkele aparte sedums.....	272
Ton Pullen	Boekbespreking.....	276
Rob Bregman	Summary.....	278

COLOFON

Http://www.succulenta.nl
e-mail: info@succulenta.nl

Auteursrecht:

gehele of gedeeltelijke overname van artikelen is alleen toegestaan na verkregen toestemming van de auteur/illustrator en met een duidelijke bronvermelding.

Redactiesecretariaat:

Mevr. J.M. Smit -Reesink,
Prins Willem Alexanderlaan 104,
6721 AE Bennekom
E-mail: j-smit-reesink@hetnet.nl

Redactie:

H.W. Viscaal (hoofdredacteur)
E-mail: hviscaal@hetnet.nl
C.A.L. Bercht
E-mail: bercht@hetnet.nl
R. Bregman
E-mail: bregman@science.uva.nl
J.J. de Morree
E-mail: Morree@wanadoo.nl
A.B. Pullen
E-mail: tonpullen@wanadoo.nl
B.J.M. Zonneveld; E-mail:
B.J.M.Zonneveld@biology.
leidenuniv.nl

Vormgeving: H.W. Viscaal

Druk: PlantijnCasparie, Almere

Bij de voorplaat:

Agave filifera in de buurt van
El Ocote

Foto André van Zuijlen